

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor naczelny: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Table with 4 columns: Redakcja, Administracja, Reprezentacja, Abonament. Includes addresses and subscription rates.

CENNIK OGŁOSZEŃ: za 1 m/m (1 lin - 70 m/m) na stronie tytułowej zł 1,00, w tekście zł 0,80, nekrologi do 100 m/m - zł 5,00, 100-200 m/m za 1 m/m jednolamowy zł 0,60, ponad 200 m/m za 1 m/m jednolamowy zł 0,50...

Cesarz Abisynji zamierza uciec do Europy?

LONDYN. Z Addis Abeby donoszą: W związku z ostatnimi kłóskami wojsk abisyńskich w całym kraju wzmagają się wrognie nastroje przeciw negusowi. W Dessie doszło do ponownego buntu wojsk, które nie chcą słuchać białych oficerów...

z Abisynji do Sudanu, a stamtąd przez Egipt do Europy. Według tych pogłosek, cesarz miał zamiar schronić się do Szwajcarii, gdzie w jednej z miejscowości kuracyjnych posiada piękną willę, a w bankach szwajcarskich ukłowił już dawno bardzo poważne kapitały. Zamach miał więc na celu udaremnienie tej rzekomo planowanej ucieczki cesarza.

Włoski komunikat wojenny RZYM. Komunikat wojenny marszałka Bado-glio nr. 143 donosi, że w południowej części prowincji Tembien doszło w kilku miejscach do starć. Na pozostałych częściach frontu erytryjskiego i somalijskiego nie zaszło nic godnego uwagi.

WIEDZ OTEM że my zaptacimy za Ciebie kilka rat za słynną SUPERHETERODYNE PHILIPS 525A

o 7 obwodach strojonych, z urządzeniem przeciwnikowym i regulatorem barwy tonu, która... nabędziesz u nas na dogodnych warunkach systemu ratalnego, pozostawiając nam swój stary odbiornik lampowy.

Bramy wlotowe do Polski

WARSZAWA (tel. wł.) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowało rozporządzenie, wyznaczające miejsca przelotu granic Państwa Polskiego przez stanki powietrzne, przylatujące do Polski, odlatujące z Polski i przelatujące tranzytem ponad terytorium polskiem.

Ostatnio odbyły się zimowe manewry floty powietrznej Anglii. Trzy samoloty w locie wracają właśnie do obozu po "atak" na lotnisko Biggin Hill.

Wytyczne naszej polityki motoryzacyjnej

WARSZAWA. Prace międzyministerialnej komisji motoryzacyjnej wiemy. Płaszczyzny są na ukończeniu. W dniach najbliższych zasadnicza linia naszej polityki motoryzacyjnej zostanie sprecyzowana, przyczem opracowane będą konkretne i ostateczne wnioski, które komisja przedłoży Komitetowi Ekonomicznemu Ministrów.

Były endek szefem propagandy młodoniemieckiej

WARSZAWA. (tel. wł.) Jedną z agencji warszawskich donosi o ciekawym osądzie, które miał złożyć podobno b. poseł niemiecki na Sejm p. Pankratz z Bydgoszczy. B. p. Pankratz oświadczył mianowicie, że kierownik propagandy Jung Deutsche - Partei w Łodzi, niejaki Guenzel bezpośrednio przed przejściem do Jung Deutsche - Partei był członkiem endekkiej organizacji młodzieży obozu wielkiej Polski.

Osielitzky kandydatem do nagrody Nobla

PARYŻ. Z inicjatywy grup parlamentarzystów i uczonych francuskich utworzył się komitet, który wysunął kandydata znanego niemieckiego literata i publicysty Karola von Ossietzky'ego do nagrody pokojowej Nobla.

Koronacja Edwarda VIII transmitowana będzie telewizyjnie.

LONDYN. W Londynie już obecnie przeprowadzane są studia i wstępne prace, celem transmitowania zapomocą telewizji poszczególnych fragmentów koronacji króla Edwarda VIII, która odbędzie się ma w przyszłym roku.

Eksplozja na parowcu.

NEAPOL. Na pokładzie parowca „Antonietta”, stojącego na kotwicy w porcie, nastąpił wybuch podczas ładowania skrajów z bombami. 1 z marynarzy został zabity a 4 rannych. Parowiec nie jest uszkodzony.

Na Zamku.

WARSZAWA. P. Prezydent R. P. przyjął dzisiaj p. ministra Skarbu Eugenjusza Kwiatkowskiego.

Przed drugim wydaniem „Strzępów Meldunków"

WARSZAWA. (tel. wł.) Jedną z agencji warszawskich podał swego czasu, jakoby strażnik miał być nakład książki gen. Staj-Składkowskiego pod tyt.: „Strzepy Meldunków", w której gen. Składkowski opisuje smowcy, jakie miał z Marszałkiem Piłsudskim. Powiadujemy się z Instytutu Badań Najnowszej Historji Polskiej, że wiadomość o wycofaniu książki gen. Stawoj-Składkowskiego całkowicie jest prawdziwą. Na rynku księgarskim istotnie trudno jest nabyć w obecnej chwili tę książkę, jednakże jest to tylko z tego powodu, że została ona całkowicie wyczerpana.

Rokowania z Boussackiem bez wyniku

WARSZAWA (tel. wł.) Z Paryża powrócił przedstawiciel akcjonariuszów polskich Zakładów Żyrdardowskich, którzy prowadzili rozmowy z koncernem Boussaca o wykup pakietu większości akcji. Rokowania te, podjęte już trzy razy, nie dały żadnego wyniku.

Pożar szybu.

JASEO. W szybie gazowym Nr. 7, położonym w Glińniczkach, powiatu jasielskiego, a należącego do firmy „Polmin" wybuchł gwałtowny pożar, który zniszczył wieżę wiertniczą.

Powódź w Sewilli.

MADRYT. Powódź w Sewilli przybiera coraz to głośniejsze rozmiary. Kilka osób utonęło, setki dziesiątki stoją pod wodą. Samoloty nie mogą przelatywać nad miastem, a mieszkańcy odciekają z wód. W Valladolid woda wtargnęła do domu wancessa. W wielkiej bibliotece woda sięga do sufitów. Uszkodzonych zostało 2 tysiące towarów oraz różne przedmioty z epoki Cervantesa.

Lokaut w Danji.

KOPENHAGA. Rozpoczął się lokaut 400 tysięcy robotników. Zasłki dla robotników objętych lokautem wyniosły około 1 m. j. dziennie.

Budżet Ministerstwa Opieki Społecznej

WARSZAWA. Na ostatnim plenarnym posiedzeniu Sejmu rozpatrywano budżet Ministerstwa Opieki Społecznej, który zreferował poseł Tomaszewicz. Mówca powołał się na sprawozdanie, przedstawione na Komisji Budżetowej, a następnie po przeprowadzeniu charakterystyki dzisiejszego stanu gospodarczego Polski, w dłuższym ustępie omówił sprawę bezrobocia. W celu zwiększenia zatrudnienia w kraju winniśmy dążyć do szybszego tempa pracy w przemyśle. Działalność przemysłu, zwłaszcza surowcowego, poszukującego zbytu w kraju, powinna być przestawiona na rozbudowę gałęzi przetwórczych, opar tych o pracę ludności wiejskiej. O ile chodzi o bezrobotną młodzież to zarówno Ministerstwo jak Fundusz Pracy i Instytut do Spraw Społecznych przywiążą do tego zagadnienia szczególną wagę. Państwo nie może sobie pozwolić na luksus pozostawienia sprawy bezrobocia swobodnej grze sił. Mówca polemiczował z twierdzeniem, że ubezpieczenia społeczne zbyt wiele kosztują nasze życie. Dla przykładu mówca podał, że w pierwszym półroczu roku bieżącego budżetowego Polska wydała na ten cel zaledwie 1/40 tego co Niemcy.

Mowa Ministra Jaszczolta.

Po referencji zabrał głos p. Minister Opieki Społecznej Jaszczolt, który w przemówieniu swoim szczegółowo scharakteryzował działalność rządu w zakresie ubezpieczeń powierzonych Ministerstwu Opieki Społecznej. P. Minister przedstawił ewolucję ustawodawstwa społecznego w Polsce. Kierować się musimy w tym względzie przede wszystkim przesłankami: na co nas stać i co jest w danej chwili najpilniejsze. Najpilniejszą potrzebą jest bezrobocie. Rozmiary bezrobocia u nas przerastają oczywiście nasze możliwości finansowe, mimo to jednak zachowane zostało dla robotników zabezpieczenie od bezrobocia, a dla pracowników umysłowych ubezpieczenie na wypadek braku pracy. P. Minister zaznaczył, że niedobór w Funduszu zabezpieczenia robotników w wysokości 127 milj. zł powstał wskutek niezrównoważonych wpływów i wydatków przed wysłaniem Funduszu bezrobocia w roku 1932. Rząd uważa za jedno z swoich zadań czolowych łagodzenie bezrobocia w drodze zatrudnienia na robotach inwentyjnych. P. Minister szerzej omówił działalność ośrodków pracy. Ministerstwo stale dąży do wzmocnienia siły nabywczej szerokich warstw ludności.

Szczególnej uwagi wymagają przepisy o emansji pracy. Do reform par excellence naczelnych należy uznanie przedstawicielstwa robotniczego, oraz przynusowego rozjemstwa w dziedzinie zarogów zbiorowych rolnych. P. Minister zapowiada wniesienie do Sejmu projektu ustawy o układach zbiorowych w przemyśle i handlu. P. Minister przedstawił charakterystykę i rozwiązania roli gospodarzeli i społecznej ubezpieczenia społecznego, zaznaczając, że obecnie wypłaca się renty około 850.000 osobom, na sumę blisko 130 milionów rocznie.

W związku z alarmującymi i przesadnymi wiadomościami o stanie finansowym ubezpieczenia emerytalnego pracowników umysłowych, p. Minister wyjaśnia, że działanie kryzysu odbiło się na tym funduszu i ubezpieczenia posiadają pewien deficyt techniczny, którego usunięcie wymaga bądź podwyższenia składek, bądź też obniżenia świadczeń w drodze nowelizacji obowiązujących przepisów, i że możliwości są obecnie rozpatrywane. Deficyt ten, o którym p. Minister wspominał nie grozi jednak w ciągu wielu lat brakiem środków na wypłatę świadczeń.

Dyskusja.

Skości wywijała się obszerna dyskusja, w której wzięli udział posłowie Rubinstein i Wierzbicki; ostatni oświadczył, że sumy wydawane na pomoc społeczną są olbrzymie w porównaniu do innych potrzeb naszego życia państwowego, poseł Wymysłowski zwrócił się do p. Ministra, by zabronił przemysłowcom stosować metody uciskania robotników i by zarządził rozwój obsługi maszyn przez robotników. Obecnie przemysłowcy pchają robotników do strajków, uchylając się od współpracy z nimi. Poseł Kopec zauważył, że sytuacja prawnopolityczna świata pracy wymaga zasadniczej reformy. Stworzenie Izby pracy z pełnym samorządem, rozciągnięcie na pozostałe ziemie ustawodawstwa robotniczego śląskiego, które zdało swój egzamin, ustawy o umowach zbiorowych, o rachach zakładowych i zapewnienie warstwie pracowniczkiej kontroli przemysłu, to są zagadnienia, które wymagają już dziś realizacji. W walce z bezrobociem mówca widzi tylko dwie drogi: jednolite i jedne strony doradczą pomoc, a z drugiej industrializację Polski przez szerokie inwestycje. Poseł Gdala apelował do p. Ministra m. in. o obronę plac robotniczych w Zagłębiu Dąbrowskim i Krakowskim, oraz o uporządkowanie spraw ubezpieczeniowych, zwa-

Plebiscyt w Estonii

TALLIN. Na mocy dekretu prezydenta republiki estońskiej dnia 23 lutego w całej Estonii rozpocznie się plebiscyt, który zakończy się 25 b. m. Zdecyduje on sprawę zwolnienia zgromadzenia narodowego, które określi przyszły ustrój państwa.

szcza górników. Poseł Gardecki odpowiada posłowi Wierzbickiemu, którego ośm pracy w Sejmie jest — odaniem mówcy — zdecydowana walka z ubezpieczeniami społecznymi. Poseł

Kaczkowski zaznacza, że w związku z akcją żłubki cen rozpoczęła się akcja obniżenia plac w górnictwie. Dziś mamy już szereg strajków, a sytuacja pogarsza się stale.

Ceny na
MAGGI
przyprawę
obniżone

But. nr.	00	0	1	2
Zł.	0,28	0,53	1,06	1,68

Obecne ceny za ponowne napełnianie

Najsilniejsze mrozy srożą się w Sowietach i Polsce

WARSZAWA. Poza północnymi obszarami Rosji, najsilniejszy mróz w Europie zanotowano onegdaj w Polsce. Poniemaj zaś w dalszym ciągu znajdujemy się pod wpływem wysokiego ciśnienia, można przypuszczać, że niska temperatura, utrzyma się jeszcze przez tydzień a może i dłużej.

W Królewstwie (woj. wileńskie) temperatura doszła do 23 stopni. Silne mrozy utrzymywały się w całej Polsce.

Naokoło wszędzie jest pogodnie. Opadów śnieżnych нема. Szata śnieżna w górach dalej jednak świetne warunki dla uprawiania sportu narciarskiego.

Warstwa śniegu w Zakopanem wynosi 40 cm na Halu Gasienicowej 90 cm w Morskiem Oku 11 cm, Krymicy 34 cm, Jaworznie 80 cm, Woroch-

cie 40 cm Zwardoniu 40 cm, Rabce 30 cm, Stawsku 60 cm na Halu Chochowskiej 32 cm.

Rzeki poza górskimi potokami, ściele się grubą powłoką lodu. W górnym dorzeczu Niemna tańla lodowa ma 35 cm, grubości, na Dźwinie 30 cm na Prypeci, Dniestrze i Prucie 20 cm, na Wiśle w Zawichoście 14 cm. Na górnej Warcie i Spierczem wód spowodują zatorów lodowych nie okazały się groźne.

Mrozy w Sowietach.

MOSKWA. Syberyjskie mrozy od trzech tygodni nie opuszczają Rosji europejskiej. Od trzech dni szkoły w Moskwie i Leningradzie zostały już poraz drugi tej zimy zamknięte.

Oddział wojska mandżurskiego salutuje przy spotkaniu oddziału kawalerji japońskiej nad rzeką Liako.

Potwór ze Szwerinu skazany na śmierć

SCHWERIN. Przychylając się do wniosku prokuratora, sąd skazał Adolfa Seefeldta na karę śmierci. Jak wiadomo, Seefeldt był oskarżony o zamordowanie w ciągu lat 1934-35 12 chłopców. Trybunał postanowił zastosować wobec Seefeldta również kastrację. W ciągu ostatnich czterech lat, ludność Berlina była stale niepokojona częstymi wypadkami znikania dzieci. 12 chłopców znaleziono bez życia w różnych opuszczonych miejscach, przyczem trudno by-

ło stwierdzić okoliczność zgonów. Podejrzanie paulo na Adolfa Seefeldta, zegarmistrza, liczącego 56 lat, który znany był z tego, że lubiał awaryzować znajomość z młodymi chłopcami. Proces, który się wczoraj zakończył, trwał przeszło miesiąc. Według prokuratora nie można ściśle określić liczby zbrodni, popełnionych przez Seefeldta, liczba ta nie jest jednak mniejsza od 30-tu.

Stan wyjątkowy w Hiszpanii

PARYŻ. — Radosci lewicy hiszpańskiej najpierw spowodowały zwycięstwa w wyborach, a potem z okazji mianowania Azary premjera, wreszcie wskutek ogłoszenia ustawy amnestyjnej przejawia się coraz to nowymi aktami zwalzu w stosunku do przeciwników politycznych.

W dniu wczorajszym, gdy ogłoszono amnestię dla więźniów politycznych, we wszystkich miastach odbyły się radosne demonstracje, które przerodziły się w dzikie ekscesy. W kilku miastach doszło do zabójstwa grabieży kościołów i klasztorów i wywieszania w świątyniach czerwonych sztandarów.

Najpoważniejszy charakter przybrały rozruchy w małym miasteczku Bolloullo del Candado w prowincji Huehva, gdzie zwolnowiony tłum zaatakował dom katolickiej partii ludowej. Po spłondowaniu wnętrza gmach został podpalony. Demonstracja podłożyła następnie ogień pod kościoł.

Stała komisja parlamentarna upoważniła premiera do ogłoszenia w kraju stanu oblężenia, jeśli to uzna za potrzebne. Narazi jednak rząd nie chce wywoływać jeszcze większego podniecenia umysłów szara mi się opatować rozruchy normalnymi środkami.

Czy linkowcy wejdą do rządu?

PRAGA. Premier Hodža odbył dalsze narady z przedstawicielami słowackiego stronnictwa ludowego (linkowcy) w sprawie wstąpienia tego stronnictwa do koalicji rządowej. Jak twierdzą pisma, obecne narady posiadają tylko charakter informacyjny i nie dadzą definitywnych rezultatów, gdyż stronnictwa koalicyjne wypowiedziały się miały przeciwko zasadniczemu żądaniu ludowców słowackich w sprawie utworzenia ministerstwa dla Słowacji.

Łody na Morzu Północnym.

HAMBURG. Z Niemiec sygnalizują fale ostrych mroźów. Zwały lodu na morzu Północnym doprowadziły do licznych katastrof młodszych okrętów. W ciągu czwartku dwa statki rybackie zatopione, przyczem zgineło 20 osób. Nad wieczorem wywołano reszki lodzi morskiej, której zaloga zginęła bez wieści.

Podobnie w państwach bałtyckich zima sroży się mębiwałe Zatoka Ryska i Fińska są za zamrażone co sparalizowało zupełnie komunikację między Estonią i Finlandią. Postanowiono nie uciec się do komunikacji lotniczej.

Rekord szybkości pociągu elektr.

BERLIN. Na trasie Hamburg — Berlin osiągnął podczas próbnego jazdy pociąg elektryczny, złożony z motorowego wagonu i dwóch wagonów osobowych, maksymalną szybkość 120 km, na godzinę.

Surowy wyrok w Sołji.

SOFJA. Ogłoszony tu został wyrok w sprawie przesyłano 2 m esłacje procesje 27 wojskowych, oskarżonych o udział w spisku. Główny oskarżony plk. Welczew oraz mjr. Stanczew, adiutant dowódcy garnizonu sołjskiego, skazani zostali za zorganizowanie buntu w armii słowackiej obalenia siły rządu Torgowa na królestwie; przyczem powieszono. Dwóch oficjersko skazano na 10 lat więzienia, 8 m na 8 lat, a 11 funkcje łącznika pomiędzy plk. Welczewem i grupą skowców w Sołji, skazany został na jeden miesiąc aresztu, 14 oskarżonych, w tej liczbie b. m. m. str. finansów Todorowa, gen. Sajnowa i b. m. go dyrektora policji Naczewa, utwierdzono.

Okręt z dwoma kapitanami.

LONDYN. Władze morskie doszły do przekonania, iż nowy okręt transatlantyki „Queen Mary” posiada tak wielkie rozmiary, że jeden kapitan nie będzie w stanie wypełnić należących obowiązków odpowiedzialnego kierownika statku. Z tych zatem względów zarząd policyjny Cunard i White Star Lines, do których należy nowy okręt, postanowił w pozwoleniu s admirałtę zaangażować do kierownictwa „Queen Mary” dwóch kapitanów.

Dzisiaj masz być tu, a jutro tam,

Jechać, załatwić, być spowolnionym; Swych spraw, pilnując wszędzie sam, Bez trudu podróżując LOTEMI!

Nr. 5
Budżet
zasadnic
minister
jego bud
mentowi
paszuję
Dawne
tylko par
odu. Jes
gąskiego,
o potrzeb
niej sw
tworzo
ęską fizy
niem stał
ych osó
prze
skie mas
Dłatego
ym obow
niam; s
nie jest z
ania. Sta
każdy
o trwały
d i dozn
mocy, pew
ki za najb
aloz nasz
Harmo
owa szc
um Sejmu
łowych i
„Jasne
ceji stanu
soidalnow
eriem pr
gich z tej
zreczenie,
podawan
własnego
„Ściśta
ojka, mo
nie, jakie
a pniśtwa
ankiem re
szad sum
nizacji m
prze
nie sity m
żekku i h
im galow
szek z te
cecie dow
Zwioł
o tych s
za, że tak
ojka prze
o są niety
wystość
ok ocenia
teligent,
i żyje d
szczytów
u i Wodze
nie się si
ynów.
Takiem
bie spraw
jest spra
dnej tylko
że sprawa
o całość,
ruszalność
Wola J
ele wojska
jak wiado
na na oso
adzy nad
du.
Już w list
akcie 5 list
Rydzia-S
Z catego
nifu idci
ny Pulkow
ch moich w
niej stop
niej gębok
oko zausz

Wojsko i caród — to jedno!

Budżetu wojska w Polsce bronić ani uzasadniać nie trzeba. Nie potrzebuje ani minister spraw wojskowych, ani referent jego budżetu tłumaczyć polskiemu parlamentowi przyczyn, dla których budżet ten zasługuje na szczególną troskę.

Dawno już troska ta stała się troską nie tylko parlamentu i rządu, lecz i całego narodu. Jest to wielkim dziełem Józefa Piłsudskiego, który nie tylko przekonał naród o potrzebie tworzenia własnej siły, oparcia niej swej egzystencji i rozwoju, lecz z siłą tworzonej uczynił siłą zwycięską. Zwycięską fizycznie i zwycięską moralnie. Bo w nim stało się wojsko jednym z najważniejszych ośrodków kształtowania charakteru, oraz przenikania myśli państwowej w szerokie masy.

Dlatego służba w wojsku jest zaszczytnym obowiązkiem, jest honorem i umiłowaniem; stała zaś służba w wojsku w Polsce nie jest zawodem, urosła do godności powołania. Stąd kult dla wojska, zwłaszcza, że w każdym z nas trochę z wojska zostało i do trwały nabytek: nie wspomnienia przysięgi i doznań mamy na myśli, lecz poczucie mocy, pewności i wielkiej odpowiedzialności za najbardziej szeroko pojęty obowiązek, za los naszego jutra.

Harmonizują tu z sobą w pełni dobitne słowa szefa rządu, wypowiedziane na plenum Sejmu ze słowami ministra spraw wojskowych i z przedstawicielami parlamentu.

„Jasne jest z punktu widzenia polskiej sytuacji stanu — mówił p. Premier Zymundowski — że nie możemy się stać członkiem przedchozenia obcych wpływów, idących z tej lub innej strony. Jasnym jest również, że Polaka musi mieć własną, odpowiedzialną postawę, poczucie własnych zadań i własnego promieniowania nazwanej „władzy”.

„Sięsta i harmonijna współpraca rządu i wojska, mocne podkreślenie człowieka i jego, jakie armia w całokształcie naszego życia państwowego zajmuje, jest kardynalnym punktem realizacji naszego ustroju, bowiem przed umowienie siły fizycznej, ponad mechanizm środków walki, armia polska jest przede wszystkim — wielkim zbiornikiem siły moralnej, jest szkołą poczucia obowiązku i honoru narodowego, jest egzaminem gotowości do ofiar na rzecz Państwa i tak się też kształtowane jej zadania przez siebie dowodzą.”

Zywiołowe oklaski całej Izby polskiej od tych słowach były wyrazem przekonania, że tak samo rozumie i widzi pozycję wojska przedstawicielstwo narodowe, — że są nie tylko słowa, lecz że taka jest rzeczywistość naszych myśli, uczuć i czynów. Jak ocenia wojsko polski chłop i robotnik, inteligent, czy prosty człowiek. Naród polski żyje dumą swego wojska i jego wartości. W szczytów swych do dolin zawierzył wojnie i Wodzowi, jako Temu, w którym skuliła się siła cnot, tęsknot, postanowień i czynów.

Takim je widzi i zagranica, która zdaje się sprawę z tego, że wojsko w Polsce, to jest sprawa jednego z resortów, sprawa jednej tylko dziedziiny życia państwowego, że sprawa wojska — to sprawa Narodu, że całość, to sprawa Ojczyzny — jej nieusuwalności i trwałego bytu.

Wola Józefa Piłsudskiego postawiła na czele wojska gen. Rydz-Śmigłego. Wola ta, jak wiadomo — nie po raz pierwszy skuliła na osobie Rydza-Śmigłego — pełną władzy nad budowaniem siły obronnej Narodu.

Już w listopadzie 1916 r. Józef Piłsudski w liście 5 listopada pisze z Krakowa list do gen. Rydza-Śmigłego:

„Z całego serca wieszuję Wam tej chwili kufu idęci naszej, a pisząc do Was, kojarzę Państwu, wiem, że piszę do wszystkich moich współpracowników i kolegów bez różnicy stopnia... Kochany Pułkowniku, mówię głęboko Waszemu takłowi, który tak blisko zawsze centem, zwracam się do Was,

abyście zechcieli wśród wojska być rzeczmi-kami mych uczuć i wyrażeniem mego zdania w tej sprawie”. (Stosunek do aktu 5 sierpnia i złożonych przez oficerów legjonowych dymisji — przyp. red.).

Dziś gen. Rydz-Śmigły stoi na czele wojska. Wiemy, jak pojmuje rolę wojska w Państwie i jak konsekwentnym wyrazicielem jest idej Józefa Piłsudskiego, aby wzmacniać i podnosić siły obronne Polski. Wiemy, z jak upartą i niezłomną wolą stawia przed społeczeństwem te zadania: „Trzeba, aby każde polskie dziecko, ucząc się pierwszych słów pacierza, równocześnie uczyło się kochać ideę żołnierską”.

Idea żołnierska — idea cnot rycerskich, na które się składa wysokie poczucie honoru, wypróbowany charakter, głębokie poczucie obowiązku i odpowiedzialności, nieustanne kroczenie wzyź. Taką jest wewnętrzna prawda naszego wojska — usuwanie wad narodowego charakteru, wzmaganie jego zalet. Nie klan zamknięty w sobie i oderwany od całości narodu, nie soldateska, szukająca uprzywilejowanego miejsca, lecz wielkie obowiązki, wielkie umiłowanie służby i bezinteresowne, bowiem nie dla swojej korzyści gotowanie się na ofiarę najwyższą, bo ofiarę życia — w imię zasady: „po obce nie sięgamy, swego nie damy!”

Jak długo

jeszcze będzie je miał?

Ma białe, piękne zęby, ale może już na ich wewnętrznej stronie tworzy się kamień, przyczyna choroby i bólu zębów.

Zdrowe zęby to skarbi! Czyściec je regularnie Kalodontem, gdyż jest to jedyna w Polsce pasta, zawierająca Sulfuricimoleat, najskuteczniejszy środek w walce z kamieniem nazębnym. Kalodont usowa stopniowo kamień i zapobiega jego tworzeniu się.

Uwaga! Wypróbujcie nowy eliksir Kalodont, oszczędny w użyciu, skoncentrowany, o wybitnych właściwościach antyseptycznych. Duży flakon Zł. 3.—

PRZECIWI
KAMIENIOWI
NAZĘBNEMU

KALODONT

Skompromitowani członkowie tajnej organizacji niemieckiej uciekają do Niemiec

Znamienna opieka nad uciekinierami za kordonem.

Likwidacja irredentystycznej organizacji niemieckiej na Górnym Śląsku, działającej konspiracyjnie pod nazwą National-Sozialistische Deutsche Arbeiter-Bewegung (NSDAB), postępuje w szybkim tempie. Przy okazji licznych rewizji i aresztowań, władze dowiedziały się o wielu szczegółach dotyczących planów i zamierzeń NSDAB.

Aresztowania i przesłuchiwanie trwają nieprzerwanie. Okazało się wkrótce, że

zbrodnicza organizacja, mająca w założeniu na celu akcję skierowaną przeciwko Państwu Polskiemu, zdążyła się rozwinąć i zwerbować do swych szeregów wielu członków. Najlepszą ilustracją liczebności NSDAB, jest fakt, że po pierwszych aresztowaniach, które wywarły wśród mniejszości niemieckiej kolosalne wrażenie, powstał popłoch. Około czterystu członków konspiracji przekroczyło nielegalnie granicę polsko-niemiecką, chroniąc się w Bytomiu. Tam zaś władze miejskie wiedziały kogo przyjmują, skoro skoszarowały uciekinierów, karmiąc ich obecnie i zatrudniając przy robotach miejskich. Jest to oblaw bardzo znamienny i godny specjalnej uwagi. Ucieczki nie ustają. W dal — w ciągu przetrzymywania się ku granicy nieschwytni jeszcze członkowie NSDAB, uchodzący przed odpowiedzialnością sądową. Wczoraj np. uciekło czterech z Rudy Śl.

Tak więc wymierzony przeciwko państwowości polskiej na Śląsku zbrodnicy ruch części mniejszości niemieckiej, określony przez prasę niemiecką jako wynik niewinnej skłonności do „romantyzmu” jest w istocie swej nawskroś wyrotkowy. A czem miał być, gdyby nie czujność naszych władz, — wiedzą dobrze kierownicy NSDAB. I my dobrze wiemy.

W drodze do szkoły

grozi dziecku zaniepienie...
Od niego uchronią znakomicie

KARMEŁKI PIERSIOWE z Sólą JODLAMI

W czasie panujących ostatnio mrozów w Stanach Zjednoczonych bywały wypadki, że wozy strażnicy ogniowej ślizgały się po pokrytym lodem, grubym panocem, uniemożliwiając w ten sposób wszelką akcję ratunkową.

Borah napadnięty przez bandytów.

WASZYNGTON. Znany polityk amerykański senator Borah padł ofiarą napaści. Napadły go dwie kobiety przebrane za mężczyźni, które zażądały pieniędzy. Jedną z napaścizek systemu dłu-dzistu pochwylił senatora z tyłu za łokieć, podczas gdy druga postęła obszukiwać mu kieszenie. Senator wyrwał się jednak i po czuł wzywać pomoc. Bandyci zbiegli.

Hemoroidy

Przyczyną złego samopoczucia i do-
noleń, bezwzględnie usunąć je do-
kuczliwa chirurgia. Przy hemoroidach
stosuje się

Czopki Anusol

DO NABYCIA W APTEKACH

12czopków i 5- 6czopków i 3.

Płk. Franco prezydentem Paragwaju

ASUNCION. Pułkownik Franco objął prowi-
zorycznie stanowisko prezydenta republiki Pa-
ragwajskiej.

Za duszę śp.

Krystyna Szmuszowej

magistra filozofii, członkini Zarządu Koła Rodziny Rezerwistów w Zgodzie, zmarła po długich i ciężkich cierpieniach w Krakowie dnia 15 lutego br. o godzinie 12.15 rano w kościele parafialnym św. Józefa w Zgodzie wiersza żałobna, na którą wszystkich członków i znajomych zaprasza

Zarząd Koła Rodziny Rezerwistów w Zgodzie.

Koniec wojny handlowej między Anglią i Irlandią.

LONDYN. Wojna handlowa i cieża między Anglią i Irlandią została zakończona, kres jej sfajdziej podpisane między obu państwami umowy handlowe, na mocy której wszystkie towary i fabrykaty importowane z Anglii do Irlandii otrzymują zniżkę celną 10 proc., te same zaś ulgi otrzymują sprowadzone z Irlandii do Anglii produkty rolne i żywiec. W umowie tej znalazło się również klauzula przedłużająca na rok le-
szo zobowiązanie się Irlandii do pokrywania swego zapotrzebowania na węgiel w kopalniach angielskich. Punkt ten ma swoje znaczenie dla eksportu węgla z Polski, dla którego rynek irlandzki będzie zatem zamknięty na dłuższy czas.

Pamiętaj, że zmniejszysz bezrobocie, popierając wyroby krajowe!

Kto wygrał?

- 10.000 zł na nr.: 100996.
- 2000 zł na nr. 130908.
- 1000 zł na nr-y: 56240 73074 180243 103620.
- 500 zł na nr-y: 22826 72044 76867 127344
- 300
- 200
- 100 zł na nr-y: 10317 41879 111546 138177
- 80

15-letni dorobek harcerstwa polskiego na Śląsku

Przed Walnym Zjazdem Okręgu Śląskiego Związku Harcerstwa Polskiego

W b. roku mija 15 lat istnienia harcerstwa na ziemiach Śląskich. Ten krótki stoenkowski okres pracy harcerskiej w stosunku do ruchu harcerskiego w Polsce może wykazać dobitnie o sile i wartości dorobku jaki wniosł Śląsk. Tu na ziemi Śląskiej bowiem w wielu wypadkach skoncentrowała się cała praca wyszkoleniowo-instruktorska. Na Śląsku powstają największe i wzorowe ośrodki pracy harcerskiej, jak Szkoła Instruktorska na Biezin, Szkoła Instruktorska Zuchowych w Nicrodaimiu koło Skoczowa, Doświadczalny Ośrodek Wiejski w Wielkich Górkach, Szkoła Szybownicowa w Goleznowie i Harcerskie Drużyny Robotowe w Rydułtowach.

Tu na Śląsku też wiodarzy wódce młodej Polski, woj. dr. Grażyński, Przewodniczącą Związku Harcerstwa Polskiego. Tem tłumaczy się również koncentracja wielu zagadnień Związku na ziemi Śląskiej. To oddanie się wybitnych osobowości, którzy poświęcają czas z umiłowaniem tej młodzieży pozwala na tak szeroki zakres prac Oddziału Śląskiego.

Po dobrze rozwiniętej propagandzie i silnie pchniętej ofensywie na młodzież, przystępuję okres wytężonej pracy wgląd, pracy gruntownej. Kiedy na czele Zarządu Oddziału Śląskiego stanął gen. bryg. dr. Józef Zajac odrzuca się w pracy harcerskiej wszelkie wystąpienia obliczone na efekt, wszelkie akademie. Zwraca się zato szczególniej uwagę na pracę opartą ściśle o idee harcerskie, o obowiązkowość i punktualność w robocie.

Jakie zatem są wyniki tej akcji? Nie będą one dawały żadnych zewnętrznych efektów.

Przedewszystkiem zatamowano narazie olbrzymi wpływ młodzieży, by robota przeprowadzona miała rezultaty pozytywne a nie powierzchowne. Mimo tego zahamowania nagłego przypływu harcerstwa Śląskie liczy ponad 18 tysięcy, w tem 11 tysięcy harcerzy i 7 tysięcy harerek, oraz ponad 100 Kół Przyjaciół Harcerstwa z ponad 1200 członków. Na szczególniej uwagę zasługuje udział w Jubileuszowym Zlocie w Spale 2 tysięcy młodzieży, w tem 1440 harcerzy.

Mimo tak poważnego wysiłku organizacyjnego i finansowego, jaki musiał poniegnąć Złoty obóz wykazała wyniki b. dodatnie, dając tem dowód wartości wychowawczej dla młodzieży obózów letnich. W roku 1935 urządzono 202 obózów i kolonij, uczestniczyły 4529 młodzieży harcerskiej, dając w sumie dni spędzonych w obozach 63.197 (t. zw. harcerzy x dni).

Cyfry te dobitnie obrazują o wartościach wychowawczych i oddziaływania na młodzież obózów harcerskich. Ta wysoka liczba dni przeżytych w obozach ma swoją wymowę dla młodzieży, która cały niemal rok spędza w trudnych i ciężkich warunkach zdrowotnych.

Obóz harcerski staje się szkołą hartu, wytrzymałości i karności dla młodzieży harcerskiej. To jest codzienne spełnianie wspólnie hasła „Siłucha Polsee”.

Prace te dadzą się przeprowadzić jedynie przez zainteresowaną i pełną poświęcenia pracę gron instruktorskich. Szczególnie liczy

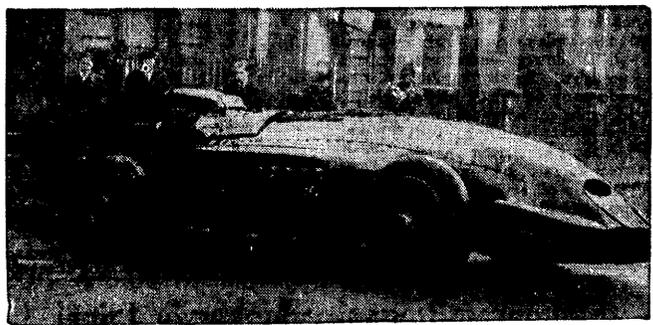
zespół instruktorów męskich pozwolił na szeroki rozwój organizacyjny, nie zatracając nic na wartości.

Drugim ważnym momentem w pracy to pomoco tak materialna jak i moralna Kół Przyjaciół Harcerstw. Żywy udział starszego społeczeństwa w bezpośredniej pracy wychowawczej jest dużą zachętą i bodźcem w pracy. Kola Przyjaciół w znacznej mierze pomagają zwłaszcza w środowiskach bezrobotnych w akcji obozowej, ułatwiając wyjazd młodzieży bezrobotnej i dzieci bezrobotnych na obozy. Często Kola te stają się również ośrodkami pracy opartej o ideologię harcerską. Dużym krokiem Kół Przyjaciół jest oddawanie Harcerstwu poważniejszych inwestycji w postaci „Domów harcerskich” jak n. p. w Rudzie Śląskiej, Welnowie i innych.

W zamierzeniach na przyszłość poza pracą wychowawczą wewnątrz drużyn, będzie się kładł nacisk na umiejętne gospodarowanie i dążenie do samowystarczalności gospodarczej, opartej jedynie o własne warsztaty zarobkowania jak „Składnica Harcerska” i inne warsztaty harcerskie.

W ciężkich chwilach Państwa to nie oglądanie się na pomoc z zewnątrz w wysokim stopniu przyczyni się do dalszego cementowania i podniesienia jakości i wartości roboty dla Państwa, a nie dla pustego patriotycznego frazesu. To gwarancje prawdziwie harcerskiej roboty daje dotychczasowy Przewodniczący Zarządu Oddz. Śl. gen. bryg. dr. Józef Zajac i tem już i oczeczej gronom harcerskim będzie kontynuować jego wskazania.

Rud. Korzeniowski.

Rekordzści Eyston i Denly ustanowili nowy rekord jazdy samochodowej, osiągając 159 km na godzinę, przebywszy łącznie 3668,3 km w przeciągu 24 godzin na wozie osobowym marki Diesla (obrazek).

Nowe przykłady drastycznych rugów czeskich

Czeskzy, 23 lutego. W ostatnich dniach doszły władze czeskie całego szeregu wydań obywateli polskich z Czech. Jako przyczynę podawano przeważnie nieuporządkowanie sprawy paszportowej wzgl. wizowej. I tak wydano Tomaszowi Kuśmierzowi, który od dzieciństwa mieszkał w Czechosłowacji, pracował w kilku fabrykach, przebywał zaś w Czechosłowacji za paszportem, prolongowanym do dnia 20. 7. 1936. Nie mógł jednak uzyskać prolongowania wizej i za to właśnie, że jej nie miał (!) wydano go z Czechosłowacji.

Na podobnej „zasadzie” wydano Józefa Paluszynskiego. Przez cały czas pobytu w Czechach miał paszport polski, który odebrały mu władze czeskie w r. 1935 i którego nie oddano mu już mimo urgencji. 23. I. 36 rano przybył do nowego żandarmerji i odprowadził na posterunek żandarmerji, skąd po 7-miu dniach przemierzania w areszcie odstawiono go do Piotrowicz za to, że nie miał (!) paszportu.

Ten sam los spotkał Michała Bogdana, który przebywał w Czechosłowacji od r. 1908, doład przybył bez paszportu. Dopiero w r. 1926 zażądał go od niego władze czeskie. Sprawa ciągnęła się jednak długo, w międzyczasie zaś, w styczniu 1936 odstawiono go, bez jego winy, do Polski.

Dębski Rudolf od urodzenia przebywał stale w Czechosłowacji, zawsze się uważając za obywatela czeskiego, temwięcej, iż jego rodzice dawno tam mieszkali. W roku 1932 uzyskał paszport polski z ważnością do roku 1938, jednakowoż mimo trzykrotnego ponawiania próby, wizej nie otrzymał, a natomiast nakazano mu wraz z rodziną opuścić Czechosłowację. W dniu 23. I. 1936 przybyli do jego mieszkania żandarmerji i odzyspawiali go razem z żoną i trojgiem dzieci do Czeskiego Cieszyzna, a stamtąd do Polski. Dębski poniósł wielkie straty, gdyż miał domek murowany, utracił zarobkowanie, a obecnie pozostał bez dachu nad głową.

Więści z całej Polski

Rozwój Muzeum Kolejowego.

Istniejące od 1928 roku Muzeum Kolejowe rozrasta się stopniowo i stanowi dziś już poważny zbiór eksponatów cennych z zakresu kolejnictwa. Obecnie czynione są przygotowania i prowadzone odpowiednie prace wobec rychłego przekształcenia Muzeum Kolejowego w Muzeum Komunikacji w drodze powiększenia istniejących działów o nowy dział Dróg i Mostów Kolejowych. Liczba eksponatów Muzeum wynosi 32.624 numery. Liczba zwiedzających wynosiła w ub. roku 15.582 osoby. Wykazek zbiorowych zwiedziło Muzeum 305. Były to przeważnie wycieczki szkolne i pracownicze kolejowych. Nie brak też było wycieczek zagranicznych jak te: bułgarska, lotewska, holenderska, estońska, rumuńska, wycieczka uczestników Międzynarodowego Zjazdu U. I. C., młynów kolej niemieckich, chińskich, ekspedycji sowieckich.

Badanie sprawności kolejkii linowej.

Wobec ukazujących się w prasie miesięcznik władności o terminie otwarcia ruchu na kolejkę linowej Kuźnice — Kasprzy Wierch w pierwszym rzędzie na odcinku Kuźnice — Turmie Myślinieckie, stwierdzić należy, że obecnie są w toku prace dokonane przez komisję wybitnych specjalistów, związane z wszechstronnym badaniem z całego organizmu kolejkii. Wobec tego że kolejkia ta stanowi w Polsce pierwszą tego rodzaju konstrukcją, prace badawcze muszą być prowadzone z szczególną skrupulatnością. Wykazały one w dotychczasowych próbach wysoki bardzo poziom wykonanych prac i należy oczekiwać, że i ostatni etap prób ruchu kolejkii, który komisja rozpoczęła 22 bm, potwierdzi wyniki dotychczasowe. Prace te zaima komisji od 2 do 3 dni, wobec czego otwarcie ruchu na odcinku Kuźnice — Turmie Myślinieckie po stwierdzeniu 100 proc. pewności kolejkii może nastąpić nie wcześniej, jak we wtorek 25 bm. Przed uzyskaniem absolutnej pewności sprawnego działania kolejkii nie będzie można oddać jej do użytku publicznego.

300-lecie seminarjum w Sandomierzu.

W bieżącym roku przypada 300-letnia rocznica założenia seminarjum duchownego w Sandomierzu. Założył je w r. 1536 ks. Mikołaj Leopoldowicz, doktor medycyny, proboszcz i kanonik sandomierski. Seminarjum posiada cenną bibliotecę złożoną z 50 tysięcy dzieł, oraz muzeum diecezjalne z zabytkami z diecezji szlaki kościelnej.

Drama milosny w rezerwacie żubrów.

Dramatyczna scena rozegrała się w puszczy Białostockiej między dwoma żubrami. Żubr pierwszy niedawno za 100.000 zł w Szwecji wielki żubr rozpłodowy zaczął rywalizować o względy jednej z żubrzy z innego żubra. Na ten dywizyjny żubr w końcu przegrał. Stary żubr, przerażony złotami nowego żubra, przedsięwziął srodziny z grubych belek i rzucił się na przelobwa za Szwecji. Wytrzymała się straszliwa walka, której służba była w stanie zapobiec. Nie pomogły strumienie wody, która za lewano walczące żubry, ani też straszenie o gnem Wreszcie jeden z dorozców wpadł na pomysł zapalenia słarki i dopiero ostrej jej zapach pokoił kres temu straszliwemu pojedynkowi, którego nowy żubr wyszedł z okropnymi ranami.

ANTONI MARCZYNSKI.

„Gaz 303”

POWIEŚĆ SENSACYJNO-HUMORYSTYCZNA.

36) — Otóż na spółkę z Patrickiem, tym starym durkiem, przeniesiliśmy go do gościnnych pokoi na piętro, rozebrałmy go i do łóżka. Obmacałem go trochę, o ile się znam na tem z wojny, ten człowiek nie zwiknął nogi, ale złamał ją, ba, nawet w dwóch miejscach. Poza tem ma tłuczoną ranę na głowie, ręce i twarz podrapaną, jakby się przedzieriał przez kaktusy. Aha, i wygląda na takiego, co się dwa tygodnie nie mył i nie zolił.

— Słowem obszarpaniec jakiś. A na wstępie nazywałeś go „gentlemanem”. Więc kto to jest ostatecznie?

— Właśnie chcę powiedzieć. Oczywiście nie przedstawił mi się bynajmniej, i do tej pory niczym nie wiedział gdyby nie zaczął bredzić.

— Ma gorączkę?

— Jeszcze taką. Otóż kiedy tak przy nim siedziałem, a właściwie drzemałem, zaczął nagle gadać do siebie. Kłócić się z kims, wołać „bracie” i „dla odmiany „dotry, zbroje”. a potem padło słowo: „Stalingrad”. Krótko mówiąc, drogi, przyjacielu, ten gentleman to jest we własnej osobie Fedor Rusanow!

— Rusanow?!

Konsul coprawda nie spadł na podłogę, ale jego cygaro owšem.

— Rusanow, — powtórzył sir James. — Znasz mnie chyba i wiesz, że na wiatr nigdy nie mówię. On krzykał: „chłubię się z tego, że planuję na tytuł księżycy i jestem dziś zwycięzcy Fedor Rusanow”, a mnie to iszczę nie przekonało. Spokojnie wyszedłem

do biblioteki, wyszukałem ostatni numer „Graphica”, w którym zamieszczono reprodukcję fotografii Rusanowa, powróciłem do jego pokoju, stanąłem nad łóżkiem i powoli, systematycznie porównywałem oczy, brwi, czoło, owal, no wszystko. I zapewniam cię, że to jest najautentyczniejszy w świecie Fedor Rusanow. To mi już najzupełniej wystarczy, nie mówiąc o jego okrzykach, które...

— Przepraszam, że przerywam, — wręcił znów konsul z przyjaznym uśmiechem; — w jakim języku wydawał te okrzyki twój Rusanow?

— W rosyjskim.

— A ty znasz ten język?

— Oczywiście; studiowałem go zawzięcie, mając widoki na Petersburg... No, wiesz, przez wujka. Ale wojna, a potem mój nieszczęśliwy ożenek przekreślił raz na zawsze młodzieńcze ambicje i całą dyplomatyczną karierę. Znasz mnie przecież nie od dzisiaj i doprawdy przykro mi, że...

— Ależ, James, — przerwał konsul serdecznie; — jeżeli jestem tak niegrzecznie ostroży, to tylko przez wzgląd na sprawę poważną, bardzo poważną. Nie wiem jeszcze w tej chwili, co się tu przedsięwzięmie, ale jestem pewien, że wykazystamy siężeliwe zarządzenie losu, które nam tego człowieka wydało w ręce... Tak, oczywiście. Zrazę pchnę syty.

— Nie wyrzucisz mu chyba jakiej krzywdy? — przestraszył się sir James; — nie zapomnij, uóój stary, że Rusanow jest moim gościem!

— Bądź spokojny, James. Pamiętaj o tem... Naradamy się raczej, gdzie go umieścić... Mhm, mamy tu prywatną lecznicę angielską...

— O, nie, przyjacielu. Nie puszczę go z mojej willi.

— Ależ on ci narobi masę kłopotu, będziesz miał szpital w domu.

— Świetnie! Jeszcze nigdy nie miałem szpitala w domu. Przepadam za wszelką nowością, obojętne, czy przyjemna, czy nie... Dlaczego go chcesz zabierać?

Mogą mu nogę złożyć w mnie, można wziąć pielęgniarkę...

— Pielęgniarkę! stop, to jest myśl... Słuchaj, James. Nie wypędzam cię, ale chciałbym teraz popracować. Przejdź do mego mieszkania i bądź tam, jak u siebie. Lunch zjemy razem i może wtedy będę ci już mógł powiedzieć, co „miarodajne czynniki” zdecydowały w sprawie Rusanowa.

— A możnaby się tam u ciebie zdrzemnąć? — spytał sir James, powstając; — bo prawdę powiedziawszy spałem tylko godzinę i to w wannie.

— Naturalnie. Zrazę wydam dyspozycje, — odparł konsul, sięgając po słuchawkę aparatu telefonicznego.

Lunch zjedli późno, bo około trzeciej popołudniu, lecz zato sprawa kuracji i „opieki” nad Rusanowem była już definitywnie zatwierdzona. Kuracja miał się jącić chirurg. Anglik, bawiący w Nicię przejazdową, kwestją opieki nad rannym, a zwłaszcza nad jego rękawem majaczami... niejaką mrs. Daisy Rindley, która już wyjechała do Londynu.

— To z „Intelligence Service”? — spytał sir James niechętnie.

— Przypuszczam. — Konsul uśmiechnął się i poklepał przyjaciela po ramieniu. — Rozczaruj się, przyjemnie napewno. Uważam za nieprawdopodobnie by na tak ważny posterunek nie wysłali kobiety bardziej inteligentnej, wykształconej, dobrze wychowanej i nie ostat... pięknej. Musieli wybrać taką, która zasługuje pod każdym względem na stanowisko twojej żynkii!

— Co takiego?

— Trudno, mój stary. Ostrzegalem cię, że będziesz miał trochę kłopotu z Rusanowem. No, teraz musisz się pogodzić z myślą, żeś nową kuzynkę „zaprowadził”, jak się to mówiło w okopach! Pamiętaj, że czas! Och, wtedy nie byłbyś protestował z powodu takiego fasunku.

(C. d. n.)

Wspólne dobro

Platforma współpracy rządu ze społeczeństwem

Rząd obecny jest pierwszym, który — jak to w Sejmie określił premier Kościalski — „już w chwili swego powstania miał zaszczytu i szczęścia widzieć wśród siebie Marszałka Piłsudskiego”.

Jest też i pierwszym, któremu przypadało zadanie początku realizacji wielkopomysłowego dzieła, pod którym Marszałek położył swój ostatni podpis: nowej Konstytucji.

To też kiedy przed czterema miesiącami rząd Mariana Kościalskiego stanął przy sterze władzy wykonawczej w Polsce pierwszym jego zadaniem było dokonanie obywatelskiego ogłoszenia, że nowa Konstytucja: ogłosiła publicznie, że współpraca ze społeczeństwem uważa za punkt wyjściowy, za linię kierunkową wszystkich swoich zamierzeń.

Jestli bowiem wczymy się w zasadnicze tezy ustawy konstytucyjnej z 23 kwietnia 1935 r. — to spotykamy tam ów obowiązek współpracy rządu ze społeczeństwem jako pierwsze wskazanie. Wynika ono już z pierwszego zdania kwelniełowej Konstytucji, określającej Państwo nasze jako „wspólne dobro wszystkich obywateli”; wynika z nakazu, iż „każde pokolenie jest obowiązane jest wysiłkiem własnym powiększyć siłę i powagę Państwa”, wynika z nakazu „zespoleńca wszystkich obywateli w harmonijnem współdziałaniu na rzecz dobra powszechnego”; wynika wreszcie z obowiązków przez Konstytucję rządu obywateli, by „żadne działanie nie stawiało w sprzeczności z celami Państwa, wyrażonemi w jego prawach” i upoważnieniu władz, by „w razie oporu” stosowały „środki przymusu”.

Konstytucja zatem kładzie fundamenty pod ówą współpracę rządzących z rządzanymi — i stał też już w pierwszej chwili, gdy powstał rząd Mariana Kościalskiego, usłyszeliśmy apel, wzywający społeczeństwo do współpracy.

Jak się ta współpraca ma wyrażać konkretnie? W jakie ramiy zamierza rząd zabrać ten swój konstytucyjny obowiązek? Kogo pragnie złączyć z sobą w celu tej współpracy? Na kogo pod tym względem? Zagadnieniu temu poświęcił premier Kościalski w swem i ekspreksem przed forum Sejmu wiele uwagi. — Wielką część tej deklaracji rządu zajęło bardzo jasne i ścisłe określenie i umotywowanie, jak sobie władza wykonawcza w Polsce wyobraża swą współpracę z najszerszymi warstwami ludności.

Oczywiście skład tej ludności sprawia, że przedewszystkiem zadanie współpracy objąć musi naszą warstwę rolniczą. Siemnaście procent obywateli Państwa mieszka na wsi, zajmując się uprawą ziemi, hodowlą, wytwarzaniem produktów żywnościowych. Znamy licnie zamierzenia i pokrzywdzenia tej obywatelnie warstwy, widząc następstwem wieku niewoli. Znamy też ciężkie doznania tej ludności pod wpływem kryzysu ekonomicznego. Znamy niski stan oświatowy i znamy też rozproszkowość polityczną, będącą następstwem ducha arkiwizacji, który właśnie na wsi starał się utworzyć wygodną odskocznice do innych rozrywek o władze.

To też jako jedno z naczelnych zadań rządu uznał premier Kościalski współpracę na tym właśnie najszerszym odcinku. Współpraca ta wyrazić się musi w dwóch warunkach przedewszystkiem: 1) podniesieniu kultury wsi, 2) wytworzenia na wsi innych zrębów organizacyjnych.

— Wysiłek wsi — powiada premier — przejawiać się może skutecznie przede wszystkim w formie działalności organizacyjnej. Organizacja umożliwi rolnikowi objęcie czynnej postawy wobec tych trudności życia codziennego, które nie dają się samą działalnością jednostek. Młodzież wiejska i akademicka, młodzież o wykształceniu rolniczym, wreszcie każdy rolnik, powracający po odbyciu służby wojskowej do swej pracy zawodowej, winni tu znaleźć pole do zaspokojenia swojej społecznej ambicji i pracy.

Z tych przesłanek wychodzą, dochodzi do premiera do wniosku, że pomoc rządu — „akcji organizacyjnej na wsi uważa za jedną z najważniejszych rzeczy”. — To wsi przonośi się wzrok na nasze produkcjonalne miasta i miasteczka. Chodzi tu o współpracę na polu życia społecznego. — „Wielkie to — powiada szef rządu — naturalnym polem naszego kontaktu ze społeczeństwem”.

— Ale — w porównaniu ze wsią — widzieliśmy, że rządu pewnie różnice: na wsi mamy „rodzowy” organizacyjny, w miastach — „szkielet” przetrwał. Powoduje on, że wysiłek społeczny często się rozprasza i „nie ma”.

I dlatego pożądana jest przebudowa organizacyjna, zastąpienie rozłamnych filcji i efemerycznej rzeźbą pracą.

— Nig liczebnością — ostrzega szef rządu — ale siłą przekonania, nie popiarnem hasłem, ale twardej poczuciem obowiązku nie dmagogia, ale niełomomem postawieniem służby, nie tanim efektom obietnic, ale dokonaniem i czynem, niech każdy stanie w służbie publicznej.

Dalszym etapem tej służby współpracującej z Państwem jest praca w samorządzie. Ma ona — określa szef rządu — „charakter obywatelski”, ma do spełnienia „ważne zadania społeczno-wychowawcze”. Stanowi ona teren, na którym skutecznie może się ujawnić zdrowa tendencja współpracy rządu ze społeczeństwem.

Oto linja, idąca ze wsi do miasta, od oracza do rzemieślnika i robotnika, od producenta plodów ziemnych do wytwórcy artykułów przemysłu, do inteligenta miejskiego, do kupca, do urzędnika — linja ciągła, spawana jedną idea: współpracy dla dobra ogólnego.

Nowa Konstytucja to wspólne dobro umieszcza w pierwszym już zdaniu, w pierwszym ustępie pierwszego swego artykułu. Osiągnąć to wspólne dobro możemy jedynie wspólnym wysiłkiem — więc harmonijną współpracą.

Szef rządu dał dokładną tego wykładnię. Trzeba, aby trafiła ona do zrozumienia wszystkich ludzi dobrej woli.

Na marginesie

Dział i działo

Czytelnicy Ilustrowanego Kurjera Codziennego fotografują się na dachu „Palacu Prasny”, natomiast czytelnicy Śląskiego Kurjera Porannego odwiedzają redakcję swego pisma. Przychodzą grupami, jak pielgrzymi, zaglądają do każdego kąta, są ciekawi i stawiają mnóstwo pytań.

Taka grupa ciekawych odwiedziła niedawno redakcję. Znalazł się też jakiś ciemny kmiotek, którego od wielu dni gnębiło jedno pytanie. Nie wytrzymał — i zapytał: — Jak to możliwe, że macie wiadomości z każdej najmniejszej dziury?

Rozgarnięty redaktor nie dał się zaskoczyć i odpowiedział: — Bardzo proste. Mamy wszędzie własnych korespondentów.

— Dużo? — Niestety, coś około stu.

— Dlaczego nieście? Powiemiście się cieszyć.

— Cieszymy się też, ale w miarę. Gdy rano listonosz przynosi z pierwszą pocztą obfite listy, zaczynamy się mniej cieszyć, a potem następuje zmarnotrawienie.

— Czyżby w tych listach były takie przykrości?

— Ah, gorzej niż przykrości. Nie ma pojęcia, ile to komplikacji musi rozwiać redaktor, któremu przydzielono resort korespondentów, ile taktu musi wykazać, ile psychologii, ile subtelnej dyplomacji. Jeszcze najmniej nieszczęśliwego w tej samej miejscowości przez korespondenta, istnieją jego kochanki. Co tygodnia przed kładą swą ofertę i odszedzą swego wroga o czułości i wiary.

Tu przynajmniej sytuacja jest jasna. Ale zdarza się, że korespondent jest jak sam w świecie podaje wpływoy. Wówczas dostajemy listy z pieczęciami i sami nie wiemy, co robić?

Albo mamy pewnego korespondenta w miasteczku X., który domaga się stwerczenia nowych dział i redakcyjnych, jak kęćka dla pań i t. p.

— Wież stworzyliście nowe działy? — Nie możemy, bo zaraz potem przychodzi list z podpisami kilkunastu innych poważnych obywateli, którzy protestują i grożą, że przestaną czytać.

Gość siedział szczerze zakłopotany. „No, proszę; i działu się potem, że pismo nie rozwija. Jakże — w takiej tragicznej sytuacji! Redakcja się stara, robi co może, angażuje korespondentów w Szanghaj, Buenos-Aires, w Gwadelupie i w Patagonii, korespondencja pracują, dostarczają codziennych świeżych wiadomości prosto od krowy, redakcja zaopatruje wiadomości w pierwszym wierszu dopięknie (tel. w.) — a tymczasem źródło stało leży w jakiejś najmniejszej dziurze. Bo tamtejszy korespondent domaga się stanowczo stworzenia nowych „dział” redakcyjnych. Tymczasem, redakcja, jakkolwiek chętna, nie może, bo zbiera się kilkunastu poważnych obywateli tej dziury i pisze list, w którym ostro protestują przeciwko nowemu działu; grożą nawet, że przestaną czytać S. Kurjer Poranny.”

I grzyś się obawiać! Nie ma być tych dat! — do stu tysięcy kartacy! Jakże dział! Jakiego kalibru! Polno, czy przeciwolno? A może do obrony wybrać? I skąd tamtych kilkunastu poważnych obywateli dowiedzieli się o projekcie nowych działów?

Wasza bielizna prosi o dobre mydło!

Wybierając mydło do prania, nie należy kierować się chęcią zaoszczędzenia kilku groszy. Prawdziwie oszczędnym myśleniem jest to, które chroni bieliznę w praniu. Zdecydujcie więc jedynie wypróbowanego mydła Jeleni Schicht, które daje rękojmię niezmiennej dobroci.

Dlatego nie poproście: mydło, lecz

MYDŁO JELEN SCHICHT

Do namoczenia PROSZEK SCHICHTA

Togal

Grypa, przeziębienie, reumatyzm, artretyzm, podagra są zimą plagą ludzkości. Przeciw tym dolegliwościom stosuje się Tabletki Togal. CENA 2L 150

PRZYNOŚI ULGĘ CIERPIĄCYM

Odciski palców zdradzają charakter człowieka

Znana jest rzecz, że odciski palców, czyli t. zw. daktyloskopia służy policji całego świata do identyfikowania przestępców, którym nie brak nigdy sprytu i pomysłowości, żeby się zapęskawiać już po przybranym nazwiskiem już przez zapuszczenie lub zgolenie zarostu, a nawet jak to czynią „gangsterzy” amerykańscy, przez zmianę rysów twarzy, u jakiegoś chirurga.

Gdyby nie odciski palców, rozpoznawanie przestępców byłoby dziś niemiernie trudnione. Tylko daktyloskopia, która stosować zaczęto na większą skalę dopiero z początkiem bieżącego stulecia, umożliwiła rozstrzygnięcie z kim na do czynienia, albowiem każdy odcisk ma swój indywidualny rysunek. Ten desek na „poduszkach” nacinal ludzkich nie zmienia się od narodzin aż do śmierci człowieka, znikając dopiero z rozkładem ciała.

Odciski palców zdradzają jednak coś więcej, niż tylko daną osobę. Można mianowicie wycofać z nich pewne rysy charakteru, po nieważ rysunek odcisków odpowiada, jak stwierdzono, niektórym cechom usposobienia danej osoby.

Nie łatwiejszego zreszta, jak zabawić się w „odgadywanie” swego czy cudzego charakteru na podstawie odcisków, które każdy może sobie spręparować, kładąc palce na zwilżonej atramentem poduszce do pieczątek i robiąc następnie odcisk na kawałku papieru.

Istnieje pięć typów odcisków. Pierwszy typ, który wyraża się w łukowatym przebiegu linii odcisku, zdradza upór w dążeniu do wytkniętego celu, jak również pewną tendencję do tłumienia i ukrywania swoich wrażeń. Ten odcisk cechuje także materialistów, którzy starają się uzyskać przewagę nad innymi.

Drugi typ w formie spirali charakteryzuje osoby, które unikają zwierzeń i pogardzają przesadami. Według tych osób jak słusze środki. Ludzie o spiralnym odcisku palców nie tania się pod wpływem przeciwności losu i urządzają sobie życie, jak chcą. W tej kategorii spotyka się wielu pisarzy, artystów i uczonych, ale także zbrodniarzy.

O ile tylko duży palec odznacza się odciskiem spiralnym, to dana osoba ma skłonność do rzeczy zakazanych. Nie pochodzi to zreszta z jakiejś wrodzonej niemoralności, ale z poczucia do przeciwstawiania się prawu i opinii publicznej.

Trzeci typ w formie stożka wskazuje na usposobienie artystyczne, odznaczające się wybitnym zmysłem harmonii. Człowiek o takim odcisku kocha muzykę i kwiaty, ale jest bardzo nerwowy i wrażliwy, a jego zdrowie szwankuje.

Czwarty typ w formie linii kolistych cechuje osoby nieśwarte i zmienne, które podlegają się wszystkim zmianom, ale w niczem nie potrafią wytrwać. Sympatyczne i wspaniałomyślne, osoby te zbyt łatwo poddają się wpływowi cudzy.

Piąty typ jest mieszany. Charakteryzuje on osoby, które wstrząsają się głęboko, choć usilnie kryją się z tem. Boją się one krytyki i żyją zamknięte w sobie, nie lubią udzielać się innym i uczestniczyć w życiu towarzyskim. W miarę starzenia się osoby te stają się zgrzybliwymi i ponure.

Wszystkie odciski palców dają się sprawdzić do tych pięciu zasadniczych. Prawy ręce, że ktoś z nas ma na swojej palce trzech odcisków kolistych i jeden spiralny. Znaczy to, że ma charakter zmienny, łatwo poddający się obcym wpływom, ale jednocześnie objętny na cudzą opinię.

Nie wyrzucać starych radioaparatów!

Posiadacze starych odbiorników powinni nawiązać z dużym zadowoleniem wiadomości o nowem odgodoleniu, wprowadzonym ostatnio przez firmę Philips przy sprzedaży superheterodyny „PHILIPS 525 A”.

Polskie Zakłady Philips S. A. upoważniły firmy radiotechniczne do przyjmowania starych radioaparatów na częściowe pokrycie należności za superheterodyny Philips 525 A. pozostała zaś suma może być rozłożona na dogodne raty miesięczne.

Jak się dowiedzieliśmy, można w ten sposób uzyskać za stary wysłużony odbiornik lampowy korzystniejszą cenę, to też nie dajcież, że nie, się ta classy się wszystkim zainteresowaniem. (ol)

Wyścig zbrojeń na morzach

Zbrojenia morskie przechodziły przez różne etapy, były one mniej lub więcej intensywne, ale takiego szalenczego wzrostu tempa oddawna już nie notowały kroniki wojenne. Niemal wszystkie programy morskie, które początkowo miały być wykonane w ciągu kilku lat, obecnie zostały skrócone do koniecznego minimum. Stocznie i arsenały pracują na dwie, a niektóre nawet na trzy zmiany, aby tylko podobać otrzymanym zamówieniom państwowym. Doszło nawet do tego, że niektóre prywatne zamówienia zagraniczne zostały odrzucone albo przesunięte na dalsze terminy. Do niedawna każde opuszczenie na wodę nowej jednostki było w prasie szeroko komentowane, poświęcano takiemu wydarzeniu sporo miejsca i uwagi. A dziś? Dziś już się mało kto ten przejaw, od poprostu wzmianka, a niestety z tych drobnych wzmianek urastają w szybkim tempie sążniste szpalaty, będące niemiem świadectwem intensywności zbrojeń.

Rząd japoński uchwalił nowy budżet amarynarki wojennej, jest on większy o przeszło 180 milionów i wynosi obecnie 712 mil. yen. Zwiększenie budżetu nastąpiło wskutek projektów budowy całego szeregu nowych jednostek. Oprócz tego uchwalił również 100 milionów na budowę okrętów dla marynarki Mandżukuo. Ta ostatnia pozycja zasługuje na szczególną uwagę, gdyż wskazuje jak dalece Japonia angażuje się w zbrojenia mandżurskich. Marynarka japońska w ostatnim miesiącu otrzymała sześć nowych torpedowców o wyporności 1370 ton. Zainstalowała silniki o mocy 37.000 KM pozwalające rozwijać szybkość 34 węzłów, uzbrojenie stanowi: 5 dział 127 m/m i 9 wyrzutni torpedowych. W przygotowaniu znajduje się 13 torpedowców tej samej klasy oraz 7 mniejszych o wyporności 525 ton. Flota podwodna również otrzymała nową jednostkę. Jest to łódź podwodna „J-6”, wyporność 1950 ton, szybkość na powierzchni morza 17,5 węzła, uzbrojona w dwa działa 127 m/m, jedno działko przeciwlotnicze i 6 aparatów torpedowych.

Jeszcze większą intensywność wykazały w zbrojeniach morskich Włochy. Wojna z Abyssynią i wnikająca się w związku z tem sytuacja w Europie każe przyspieszyć wykonanie programu zbrojeń na morzu. — W szybkim tempie odbyły się wykończenia i spuszczenie na wody torpedowca „Siroto” oraz włączenie do floty dwóch dużych pancerników po 35.000 ton, „Littorio” i „Vittorio Veneto”. Stocznia Conteri Riuniti i Odero Terzi zakończyły budowę dziesięciu łodzi podwodnych o wyporności 600 ton. Pozostały zostały spuszczone na wodę 4 torpedowce o 1850 ton i dwa stawiacze min. Wrocili również do linii dwa pancerniki, które w roku 1933 wycofano dla zmiany uzbrojenia i kotłów z węglowych na ropowe, co znacznie zwiększyło szybkość tych okrętów.

To samo dzieje się i w Anglii. Kosztem 290.000 funtów szterlingów zbudowano dwa torpedowce najbardziej nowoczesnego typu, rozwijające szybkość 36 węzłów. Okrety te są doskonale uzbrojone i mają większą ilość aparatów do torpedowania. Z noweli

serii krążowników spuszczone pierwszy z nich „Penelope”, wyporność jego wynosi 5.200 ton, z silnikami o mocy 64.000 KM.

rozwią on szybkość 32,5 węzłów. W innych krajach obraz jest ten sam, zbroją się, zbroją...

Polski przemysł kinematograficzny

Przemysł filmowy dzieli się na trzy zasadnicze działy: produkcję, import filmów zagranicznych oraz kmo-teatr. Przypatrzy się, jak wygląda polski przemysł filmowy w dobie kryzysu.

W ciągu pierwszych 9 miesięcy 1935 r., wyprodukowano w Polsce — według danych Centralnego Biura Filmowego — ogółem 66 filmów o łącznym metrażu 37.236 metrów. W Hołbie tej znajdujemy 9 filmów pełnospektaklowych i 53 filmy krótkometrażowe, z czego 2 nieme, w ciągu całego roku 1935 wyprodukowano filmów pełnometrażowych 14, łącznie z 2 filmami t. zw. Średniometrażowymi.

W tym samym okresie czasu, tj. od 1 stycznia do 1 października ub. r., sprowadzono do Polski 525 filmów zagranicznych, ale zgłoszone do cenzury tylko 412 filmów o łącznej długości 480.114 metrów. W tem było 163 filmy pełnoprogramowe. Import według narodowości wykład następujący: z Anglii sprowadzono 11 filmów, z Austrii 13, z Czechosłowacji 5, z Francji 13, z Włoch 2, z Niemiec 2, z Palestyny 2, z Rosji Sowieckiej 6, z Stanów Zjednoczonych 40, z Szwajcarii 2 i z Węgier 1. Cenzura nie dopuściła do publicznego wyświetlania 12 filmów zagranicznych, w tem 9 filmów amerykańskich, 2 filmy sowieckie i 1 film francuski.

A więc 400 filmów zagranicznych i 66 filmów krajowych musiało obsłużyć 757 polskich kinoteatrów. Aczkolwiek liczba 757 jest bardzo mizerna, stwierdzić trzeba, że stan faktyczny jest jeszcze gorszy, ponieważ w liczbie tej mieszczą się kina przeważnie bardzo małe i grające za ledwie kilka dni w tygodniu.

Polska posiada zaledwie 23 kina o pojemności ponad 1000 miejsc, 69 kin o pojemności do 1000 miejsc, 219 do 500 miejsc i 446 kin do 300 miejsc. Jeśli idzie natomiast o ciągłość wyświetlania, jedynie 298 kinoteatrów czynnych jest 7 dni w tygodniu przez cały rok, 11 kin pracuje 5 dni w tygodniu, 109 kin — 3 dni, 23 kina przez 1 dzień w tygodniu, 202 kinoteatry grają w nieregularnych terminach. A oto, jak rozłożone są kinoteatry terytorjalnie: woj. bielski obsługuje 34 kina, kieleski 58, krakowski 51, lubelski 34, łódzki 68, łódzkie 68, noworódzki 12, poleski 11, pomorski 35, poznański 67, stanisławowski 26, śląski 68, tarnopolski 24, warszawski 56, wileński 19, wołycki 22, a Warszawa — miasto 62. Ponadto czynne są kinoteatry wędrowne na terenie województw: kieleskiego (12), lubelskiego (14), łódzkiego (8), łódzkiego (13), poleskiego (6), poznańskiego (2) i wileńskiego (4).

Dla uśmierzania rozruchów, jakie powstają w Madrycie po zwycięstwie w wyborach do parlamentu skrajno-lewicowych odłamów społeczeństwa, władze zmuszone były użyć sił policyjnych. Na zdjęciu tłum w poplochu szuka schronienia przed szarżą gwardji cywilnej

Po niemieckiej stronie Życie polskie w Niemczech pod cenzurą

W dniu 9 lutego r. odbyły się na Śląsku Opolskim dniem imprezy polskie: Okręgowy Bytomski Związek Spiewaczy z Bytomia i Bytomski Związek Spiewaczy zgrupowali na sali Banku Ludowego w Strzelcach przeszło 150 spiewaków z towarzystwami spiewaczych w Strzelcach oraz okolicy. Z przedłożonego sprawozdania o działalności Okręgu wynikało, że członkowie towarzystw spiewaczych zmniejszyli się wskutek nacisku germanizacyjnego, stosowanego wobec towarzystw i członków ze strony różnych czynników niemieckich.

Przedstawienie bytomskiego zespołu teatralnego w Opolu było w życiu Polonii opolskiej wydarzeniem niecodziennym. Zespół bytomski nie mógł jednak przedstawić publiczności polskiej całego programu, gdyż najwięcej obraz rewiji — inscenizacja „Wiersza Marii Konopnickiej”, „Na Piastowskiej Śląsku” — został przez władzę policyjną w Opolu skreślony z programu.

Swoiczo — jak to już donosiliśmy — zostało odebrane redaktorowi „Gazety Olsztyńskiej”, Jankowskiemu, prawo redagowania tego pisma za zamieszczenie na łamach „Gazety Olsztyńskiej” korespondencji czytelnika (1), zawierającej omówienie różnych przejawów życia polskiego w Prusach Wschodnich oraz podających suche fakty z niemieckiej działalności germanizatorskiej na różnych odcinkach życia polskiego.

Oto, jak wyglądają zbliżone do „swobody” polskiego życia organizacyjnego i kulturalnego oświatowego w Niemczech, o jakich tak wielokrotnie mówi się i pisze w ostatnim czasie w niemieckiej prasie mniejszościowej w Polsce „Swobody” owe mają być — w opinii tej prasy — wyrazem „tolerancyjnej” i „wzorowej” polityki państwa niemieckiego wobec ludności polskiej w Niemczech!

Sąd Okręgowy w Cieszyźnie Wydział III Handlowy Nr. III. C. 30/35.

WYROK.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polkiej

Dnia 23 stycznia 1936.

Sąd Okręgowy w Cieszyźnie po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 1936 sprawy A. G. Salsztajn, prezbiter protestancki, pozwany w sprawie wycofania z zarejestrowania znaków towarowych, Nr. rej. 2015 i 2020 Urzędu Patentowego (Polskiej) na rzecz powódki firmy wywołanej, przez to, że nieprawidłowo używa takich znaków towarowych, ja powódka firma dla oznaczenia tego samego rodzaju towarów, to jest wyrobów krochmalowych, wytwarzanych i sprzedawanych przez powołanego na to już poprzednio.

II. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego. III. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego. IV. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego. V. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego. VI. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego. VII. nakazuje powołanemu, aby zaprzestał naruszania praw powódki firmy z rejestracji znaków towarowych Nr. rej. 2015 i Nr. rej. 2020 Urzędu Patentowego.

W tym samym okresie czasu, tj. od 1 stycznia do 1 października ub. r., sprowadzono do Polski 525 filmów zagranicznych, ale zgłoszone do cenzury tylko 412 filmów o łącznej długości 480.114 metrów. W tem było 163 filmy pełnoprogramowe. Import według narodowości wykład następujący: z Anglii sprowadzono 11 filmów, z Austrii 13, z Czechosłowacji 5, z Francji 13, z Włoch 2, z Niemiec 2, z Palestyny 2, z Rosji Sowieckiej 6, z Stanów Zjednoczonych 40, z Szwajcarii 2 i z Węgier 1. Cenzura nie dopuściła do publicznego wyświetlania 12 filmów zagranicznych, w tem 9 filmów amerykańskich, 2 filmy sowieckie i 1 film francuski.

WITOLD ZECHENTER.

Drukowane życie

Czy wiecie, co oznaczają takie nazwy jak nonparel, petit, borgis czy garmond? Z tej dziedziny jest nasz czasowiec, jest kilkadziesiąt, ale te zacytowane powyżej cztery są najczęściej spotykanymi i najczęściej używanymi w języku dziennikarskim.

Nazwy te oznaczają rozmaite kroje druku, jakimi drukuje się dzienniki. Bo przecież wszystkie czystynie dzienników wiedzą i dawno to spotrzegli, że innym drukiem widać się w oczach artykuły wstępny, a innym czerni papier kroniki, inaczej wypulka się wiersz, inaczej płynie dźwięk kolumny feljtonu.

Te rozmaite kroje pisma drukowanego różne mają nazwy, a najczęstsze wśród nich — to właśnie nonparel na oznaczenie drobnego maseku, petit — druk drobny, borgis — średni i garmond — znaczy.

Temu krojowi druku spełnia się w przeważnej części dzienniki.

Wśród nich — dla wypełnienia pewnych słów druk tusty tych samych krotków lub też druk pochylony, kursywy albo rozstrzelony, spaszony.

Rano czytacie dziennik swoim udacie się w krąg codziennych sąg. Dowiedzieliście się już wszystko: o nowym planie pokojowym, o walkach w Abyssynji, o sensacyjnym procesie w Warszawie, o przywzajemnym śpiewu nowego króla Anglii, o nowym rekordzie sportowym i o tam, kto porobił piśmiotki w jakiejś agencji ekscybrymnej majestowskiej.

Oczy wasze kolejno przebiegły po setkach różnych liniach nonparelowych, petitowych, borgisowych, garmondowych...

Wchłonęliście w siebie treść dnia. Zwiwną, lotną treść i zmieniająca się świata. Falująca z dnia na dzień. Wszelbarbarna, najróżnorodniejsza.

Zanim nie było dzienników, treść tę podawali sobie ludzie z ust do ust. Opowiadali o wielkich zdarzeniach politycznych, o przyziemnych plotkach miasteczkowych, o nadprzyrodzonych zjawiskach i napiętownianiu złoźdźcia kieszonkowego. Opowiadali sobie różne rzeczy głośno, inne szeptem, jedne otwarcie, inne za zamkniętymi starannie drzwi.

W ten sposób tworzyli żywy, mówiony dziennik.

Mówiony temi samymi różnymi krotkami druku, jakimi dzisiaj dziennik jest drukowany...

Bo wtedy, gdy nie było jeszcze nawet pierwszych, wielkich czołonek gutenbergońskich, czyż są p, t, którym podawano sobie wieść o tem, że piękna, kęśdzicka ma kochankę, nie był nonparelem, tym najmniejszym drukiem, który w spazłach dziennika osiada jak szep? A wiadomości o zwycięstwie króla czyż nie szła triumfem głośniejszym słów jak garmond, krzepko osiadający w spazłach, moony i zdecydowany? A gdy pieśń, wstała o tym czynie, czyż nie była ona jakoby kursywa śpiewana, okrągła, gładka, jasna i kształtna?

Dawno są nim w pracowni wesołego powstania pierwsze, niedzienne, wielkie czołonek, ludka mówili już nonparelem, petitem, borgisem, garmondem, kursywę...

I przyszła prasa, która zastosowała się do tych krotków szepu i głosu pełnego, do tych

słów śpiewanych i rąbanych, krzyczących i wlatujących w uszy za zawartymi drzwiami.

Ale w mowie naszej pozostały te same kroje druku i nadal...

Od wczorajszego ranka do późnej nocy słyszamy nonparel i garmond, druk tusty i kursywę i wszystkie rodzaje druku, który zda się tylko spać przypisany snem w drukarskich kasetach i w magazynach linotypów, ntm spłytnie w roztopiony ołów, tworząc w nim swój kształt. Od rana do nocy i w nocy do rana słyszynny te wszystkie kroje druku w naszej i waszej mowie.

Zna ściany dobogie szarym rankiem nonparel modliwa. Proszą się słowa szare i cokolwiek, szybko biegna, wsekajują na siebie, nują się, spaszowane krótkim oddechem. — Wpada w nie dobiegający z podwórza wyflaszony garmond sprzedawcy drzewa w krząkach czy „wagi”. Płynie dręczą kursywa śpiewa jakiejś dziewczynki.

Na ulicy mijający przechodnie mówią borgisem o pogodzie i nonparelem o kryzysie. Petitem drobni młodzieńcze w tramwaju do towarzyski wytuszaczące słowa o miłości i o ónowianiu na wieczór rande. Wpada garmond konduktora: kto jeszcze z państwa nie ma biletu? i borgisowa kursywa jakiegoś brudnego śmiecha udającego się na to, że od st. unakunów śmiecha opłacić przynajmniej jeden dodatkowy bilet...

I tak przez cały dzień. Uszy nasze łowią wciąż nonparel, petit, borgis, garmond, druk wytuszony albo pochylony...

Jakim drukiem poszczególne artykuły dziennika mają być drukowane, o tem decyduje redakcja nierzaz po naradzie i zastanowieniu. Bo nie jest to rzeczą obojętną. Jakżeby dawno wyglądał dziennik, któryby nagłe zmienił pewne kanony i ni stąd ni zowąd wydrukował artykuł wstępny nonparelem, a kronikę tustym garmondem?

Niestety w mowie naszej nie przestrzegamy zawsze odpowiednich kanonów druku i nie zawsze stosujemy pewne jego kroje i namyślne i zastanowieniem.

Chcę także słowa, które powinny być spaszowane nonparelem, krzyczący garmondem i odwrotnie, zdania, które wytulścić winniśmy przy najmniej borgisem, przesyłamy niebiał petitem.

Jeśli jest tyle nieporozumień, tyle niedościgniętych pomiędzy nami, to epora ich winia wyplwają stąd, że niemieckiele doberamy kraj druku do naszych słów...

Prosił trzeba nonparelem, sądał garmondem, miłość wyznawał kursywą, plotkował petitem, nie wytuszacząc pewne słowa, niektóre zdania rozstrzeliał interliniami, niektóre wyrazy spaszował odstępami.

Dlatego nie lubimy rozmawiać z osobami przypiętymi słuch, że wyszło do nich miłwili musimy wytuszonym garmondem. Dlatego możemy nam rozmowa w miejscu publicznym tego meczu nam tańc musimy w nonparelu.

Ze wszystkim tańc musimy w nonparelu.

I dlatego cenimy najwięcej rozmowę z najbliższymi nam osobami. Bo możemy mówić do nich tak poprostu, zwyciężamy petitem, czy borgisem, nie musimy zbytnio zważać na adjustację, jakie słowo wytulścić, jakie dać kursywę, jakie słowo poprostu tak, jak słowa płyną i odzwierciedlać, nani je spaszuje albo odstępy dają poczuciu, wyraża oczu słuszy za interlinię. I jak w druku pomiędzy odstępami artykułu czy zwrotek, wiersza musi być witanne „i w a t i o”, w tej rozmowie świadko daje uśmiech.

I najmiliej, gdy taka rozmowa nie jest zmielczona, który spływa za oknem. No, nie obrzymi kalendarz sprasuje formę siemi, przykryła matryca ciemna. Słowa na jawie i słowami przemiana melodyjną kursywę...

Ze Śląskich hopalń i hut

Delegacja Unji pracowników umysłowych u P. Min. Opieki Społecznej

Sprawę dodatków mieszkaniowych rozstrzygnie arbitraż.

20 bm. pan Minister Opieki Społecznej przyjął delegację Unji Pracowników Umysłowych, która zaprosiła Pana Ministra na kongres Unji, jaki odbędzie się w dniach 1 i 2 marca br. w Warszawie oraz przedstawiła dwie sprawy dot. pracowników umysłowych Górnego Śląska, mianowicie sprawę przywrócenia pracownikom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Chorzowie poprzedniej wysokości dodatku lokalnego Śląskiego, zmniejszonego do połowy w pierwszych dniach ub. r., co zbiegło się z wprowadzeniem podwyższonych obciążeń podatkowych, oraz sprawę usiłowano pogorszenia warunków pracy pracowników umysłowych, czego wyrazem jest próba obniżenia przez przemysłowców dodatków mieszkaniowych wskutek ustawowej obniżki czynszów. Pan Minister przyrzekł przedstawione sprawy szczegółowo rozważyć. Jak się dowiadujemy, sprawa dodatków mieszkaniowych będzie przedmio-

tem obrad Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej w poniedziałek 24 lutego br. o godz. 16 w gmachu Śląskiego Urzędu Wojewódz-

kiego (ul. Jagiellońska). Zainteresowani pracownicy ciężkiego przemysłu mogą być obecni na rozprawie, jako słuchacze.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH NA WYPADK CHOROBY

w Warszawie, ul. Pierackiego 14

swraca tym ubezpieczonym (polsom), którzy w 1935 roku nie korzystali ze świadczeń Towarzystwa (nie chorowali) 40% zapłaconych w tym roku składek.

Ubezpieczony leczy się jako prywatny pacjent u wybranego przez siebie lekarza, a Towarzystwo zwraca koszty leczenia, t. j. lekarza, apteki, szpitala etc.

Niskie składki — wysokie świadczenia, a w razie niekorzystania ze świadczeń poważny zwrot zapłaconych składek.

3541

Głos zwolnionych robotników fabryki Luksus w Brzeziu

Rybnik 23 lutego.

Piszą nam: W fabryce skór „Luksus” w Brzeziu n/O. (pow. rybnicki) wybuchł 18-go lipca ub. r. jednodniowy strajk protestacyjny przeciwko wstrzymaniu wypłaty zarobków. Właściciel fabryki p. Zurek w związku ze strajkiem zwolnił część robotników w liczbie 23, a w ich miejsce przyjął innych robotników. Między zwolnionymi znajdowali się także członkowie rady zakładowej. Jak nam wiadomo, Komisarz demobilizacyjny uznał strajk za usprawiedliwiony, wobec czego zwolnieni robotnicy fabryki „Luksus” zwrócili się do Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Katowicach o wypłacenie im ustawowych zasiłków. Od tego czasu

upłynęło już przeszło 7 mies., a wyrzuceni na bruk robotnicy nie otrzymali dotąd ustawowego zasiłku z Funduszu Pracy pomimo, że na ten cel opłacali składki. Podobno Fundusz Pracy odpowiedział wspomnianym robotnikom, że nie może im wypłacić ustawowego zasiłku, ponieważ nie stwierdził dotychczas, czy strajk został uznany przez prez. Komisarza demobilizacyjnego za uzasadniony. Mamy wrażenie, że Wojew. Biuro Fund. Pracy miało dosyć czasu, by przeleonać się, czy strajk był uznany za usprawiedliwiony, czy nie. Zwolnieni robotnicy mają rodziny, które oczekują z dnia na dzień na zasiłek, któryby ułżył im w biedzie, jaką cierpią.

Dokoła zatargu zarobkowego w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego

24 bm. odbył się ma konferencja w inspektoracie pracy w Sosnowcu w sprawie zatargu zarobkowego w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego. Jak słychać przemówiły się skłonni zrezygnować z generalnej obniżki zarobków, natomiast wysuną żądania przesteregowania kopali z wyższych do niższych kategorii, co oznaczałoby obniżkę zarobków robotniczych od 4 do 9%, zależnie od kategorii kopalni. Górnicy Zagłębia Dąbrowskiego — jako już donosiliśmy — nie godzą się na żadną obniżkę zarobków. Wyznaczona na poniedziałek konferencja w inspektoracie pracy w Sosnowcu będzie miała charakter rozmów wstępnych do wtorkowych pertraktacji, które przeprowadzone zostaną w Warszawie.

Strajk okupacyjny na kopalniach „Juleski” i „Kazimierz” pod Sosnowcem, trwa nadal. Strajkujący górnicy nie opuszczają rodzimi. Jak słychać, strajkujący odmawiają przyjmowania pożywienia, co wskazuje, że akcję swą zaostrzyli.

Co było przyczyną katastrofy na kopalni „Dorota”

W związku z katastrofą górniczą w kopalni „Dorota”, podczas której zginęło czterech górników, przybyła do Zagłębia Komisja górnicza z ramienia Wyższego Urzędu Górniczego z Katowic celem przeprowadzenia ścisłych dochodzeń i ustalenia przyczyn nieszczęścia. Wzięto próbki powietrza z kopalni, które poddane zostaną analizie. Według pierwszych przypuszczeń, nie potwierdzonych jeszcze oficjalnie, przyczyną eksplozji mogło być użycie zepsutych przez wilgoć naboju do rozsadzaniaęgla. Sprawa ta będzie dokładnie zbadana i sprawdzona.

Sprawy pracowników lecznic brackich

W tych dniach odbył się zjazd wszystkich rad zakładowych Lecznic Brackich w Katowicach, zwolany z inicjatywy Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Z. Z. Z., na którym dokonano wyboru czwartej rady dla wszystkich Lecznic Brackich w myśl §§ 50 i 54 ust. o radach zakładowych. W skład łącznej rady weszli pp.: Jędrzej Jan, Lecznicza Bracka, Katowice, Rot Feliks (Katowice), Kacznarek Jan (Katowice), Stasiak (Chorzów), Pomerski Paweł (Katowice), Chaldiejew Karol (Chorzów), Pierchala Konstanty (Knurów) i Purtoł Paweł (Siemianowice).

Zmiana lokalu zebrania metalowców huty Ferrum

Ważne zebranie Metalowców ZZZ. gr. ściej (huta Ferrum), wyznaczone na 28 lutego br. o godz. 14.30, odbędzie się nie w domu Ludowym — jak to poprzednio do-robiliśmy — lecz w kantynie buty „Fer-

Zjazd Unji pracowników umysłowych

26 bm. w lokalu Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu przy ulicy Sienkiewicza 17a, odbędzie się zjazd delegatów Rad okręgowych Unji ZZPU z Katowic, Sosnowca, Częstochowy, Ostrowca i Krakowa z udziałem związków pracowników umysłowych w Bielsku i Mościcach. Zjazd wobec wyznaczenia terminu kongresu Unji ZZPU. w Warszawie na dzień 1 i 2

marca b. r., zajmować się będzie sprawami, umieszczeniemi na porządku obrad tego kongresu, a mianowicie: wymówienia; znizki plac, umowy zbiorowe i rozjemstwo, Izby pracy, Rady zakładowe jako przedstawicielstwo pracownicze, reforma ubezpieczeń społecznych, czas handlu i współpraca z ruchem zawodowym robotniczym. Uzgodnione na tym zjeździe wnioski będą przedmiotem obrad Kongresu.

Król Edward VIII zwiędził wystawę przemysłową w Londynie. Był to pierwszy publiczny występ króla od chwili pogrzebu ojca jego.

Strajk w hucie Baildon zakończony

Jak już wczoraj informowaliśmy, w hucie „Baildon” w Katowicach 21 bm. rano 20 robotników, zatrudnionych w walcozni na zimno, przystąpiło do strajku okupacyjnego, z powodu obniżenia im zarobków akordowych. Prowadzone w ub. piątek pertraktacje u Komisarza demobilizacyjnego

nie dały pożądaných wyników i odroczone zostały do dnia wczorajszego, a przyczem przedstawiciele robotników oświadczyli, że jeżeli konferencja ta nie da rezultatów, to akcję robotników walcozni poprze strajkiem reszta załogi huty. We wczorajszej konferencji, której przewodniczył p. inż. Maske z ramienia dyrekcji huty uczestniczyli pp. główny dyrektor Absalon i inż. Wróblewski, z ramienia robotników sekretarze związkowi pp. Bajdur i Kubik oraz rada zakładowa. Wobec tego, że na konferencji doszło do porozumienia w zasadniczych sprawach, robotnicy walcozni strajk przerywali o godz. 12.30 w południe dnia wczorajszego. Tem samym strajk należy uważać za zlikwidowany.

Z kopalni „Pokój”

Na ostatnim walnym zebraniu ZZZ., które odbyło się pod przewodnictwem p. Antoniego Pacha, wybrano zarząd, w skład którego weszli pp. Antoni Pach (prezes), Emil Cuber, Konrad Paździerzny, Wochnik, Alojzy Kościelny, Wojciech Skrzypek, Wiktor Mokros i Antoni Hojlesz.

Jadaj Jafskie POMARAŃCZE codzień

Jafskie pomarańcze są wyjątkowo duże i soczyste. Przybywają do nas w doskonałym stanie. Jadaj stale Jafskie pomarańcze, utrzymuj zdrowie, oczyszczaj organizm i działaj dodatnio na cerę. Do nabycia we wszystkich sklepach.

Jafskie POMARAŃCZE I GREJFRUTY. Zawsze bardziej soczyste OWOC PALESTYŃSKI

Zamiast starego radioaparatu nowoczesna superheterodyna Philipsa

W związku z niedawno wprowadzoną przez Polskie Zakłady Philips S. A. akcją zamiany starych radioaparatów na nowe, panuje wielki ruch w firmach radiowych, sprzedających superheterodyny Philips 525 A.

Jak się dowiadujemy, przy takiej zamiennej transakcji można za każdy stary odbornik uzyskać bardzo korzystną cenę, którą zalicza się na poczet należności za nabytą superheterodynę Philips 525 A. Pozostała należność może być rozłożona na dogodnie raty miesięczne. (o)

Oddalone skargi

Sąd przemysłowy w Chorzowie rozprawy 15 skarg byłych robotników huty „Pilsudski” o niewłaściwe zwolnienie z pracy, przyczem skarżący żądali odszkodowania w wysokości od 1500 — 2000 złotych. Ogólna kwota sporna wynosiła ok. 25.000 zł. W czasie rozprawy, jaka odbyła się w dniu wczorajszym, okazało się, że pretensje robotników były nieuzasadnione, gdyż figurowali oni na liście zwolnionych, którą to listę Komisarz demobilizacyjny zatwierdził, wobec czego Sąd przemysłowy skargi robotników oddalił.

Wpadł do szybu

W ub. środę na terenie biedaszubów w Wyrach zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. Mianowicie do szybu głębokiego 14 metr. wpadł bezrobotny górnik Lasota Ignacy z Wyr (ojciec 9-orga dzieci), ulegając złamaniu obu nóg. Nieszczęśliwego odwieziono do szpitala św. Józefa w Mikołowie.

PUDER eloe

przygotowany na zasadach wiedzy ścisłej. Przyłoga do cery. — Natulie, upiększa i chroni przy wietrze.

eloe BORYSEW

To o czym wielu mogło tylko marzyć stało się dostępne...

Znana fabryka radioodbiorników w Warszawie — Krajowe Towarzystwo Telefunków, po przeprowadzeniu studiów i kalkulacji, zgodnie z zapowiedzią, ogłosiła nowy sposób sprzedaży swoich doskonałych aparatów: Ambasador, Special, Unifon.

Prawdziwie dobry odbornik Telefunków zastępuje inteligentni pracownicy, zarówno w stolicy, jak i na prowincji niemal wszystkie linie rozrywkowe.

Jednakże skromne budżety inteligencji nie pozwalały na jednorazowy wydatek paruset złotych.

Te trudności rozwiązała obecnie firma Telefunków w ten sposób, że radioodbiorniki Telefunków można nabyć w długoterminowo spłaty od 20 złotych miesięcznie.

Investowano w te akcje poważne kapitały, wyprodukowano ograniczoną ilość odbiorników. Dostępny, doskonały radioodbiornik Telefunków stworzył nową epokę życia kulturalnego i technicznego, toteż akcja kredytowa tej firmy godna jest uznania, jako akt pewnej misji kulturalnej.

Radioodbiorniki Telefunków na nowych warunkach sprzedają większe firmy radiowe. (o)

KOCYNDER

„Piękny Polka“

Cóż to znaczy? Kto tak mówi?

Ano, nibyż w tem właśnie zestawieniu może nawet nikt; przynajmniej osobiście nie słyszałem nikogo — oprócz cudzoziemców kiego wladajacych jezykiem — by mowil wzgl, mowila „piękny Polka“, a nie „piękna Polka“. Ale niech tylko ożeni sie ktos nazwiskiem Piękny, a założylbym sie, ze jego zona miesztety jeszcze tu na Slasku, rowniez nazywac sie bedzie Piękny a nie Piękna, tak samo i córki. Rowniez rodzina i sasiadziwo maczej nazywac jej nie beda.

A co najgorsza, jako np. Hildegard Piękny, a nie Hildegard Piękna wpisuje sie ja w ksiegami Stanu Cywilnego, ale wiem napevno, ze w niejednych ksiegach kościelnych prowadzonych badz przez ksiezy „starej szkoły“ pruskiej, badz tez przez organistów lub kościelnych nie umiejacych nalezycie, ani po polsku ani po niemiecku, dzieja sie w ksiegach zapowiedzi, slubow i chrztow nieraz istne „herezje“ jezykowe. A jak potem ma wygladac dostowny wypis urzedowy z takich ksiazek?

Wystarczy tez spojrzyc na niektóre „Wiadomości Parafialne“, azeby stwierdzic ze ich „redaktorzy“ powinni zasadniczo przejsci kurs jezyka polskiego, a przede-wszystkiem zaznajomici sie z tegoz duchem Bo wtedy umieli by zazwyczaj rozroznic polskie nazwiska rzeczownikowe i przy-miotnikowe i dowiedzieliby sie, ze drugie (a wiecej z koncówkami ny, ski, i, y, ck, itd.) podlegaja tym samym odmianom, co przy-miotniki odpowiednie. Jest wiece mowi sie, ze chlop jest piękny, a kobieta piękna, tak samo i nazwisko chlopa brzmi Piękny a ko-biety Piękna. Czytalem gdzieś nawet na-zwisko mezatkki utworzone na wzor „Pie-kiwna“, ale w tym razie jest taki wbor bledem, gdyz koncówka „owa“ nalezy tylko do rzeczownikow. Juz czas przeciez, by w Polsce niepodleglej zapanowal porzadek w tej dziedzinie po urzedach parafialnych.

Przy tej sposobosci jeszcze jedno: Wi-dzialem polecenie jakiejz pani doktorowej, zachwalajace jej uzdrowisko. Nazwisko tej pani konczy sie na „cka“, ale w liscie mie-nieckim na „tzki“! Chcialem wiece tylko owej pani zwrócic uwage, ze skoro juz swoje plaszczenie sie wobec obcych posu-wa tak daleko, niechaj przynajmniej tego „przechrzczenia“ dokonaj kalcowicem, na mo-dle pruskiej zamieniajac koncówke „cka“ na „tzky“; bedzie to przynajmniej wygladalo na „echt“.

Szary obywatel.

Kiej Ostatki, to Ostatki!

Poszła baba na Ostatki, Kiej robili Comber Matki.

Chop pamstowol, ale rod hól, Bo se orzytem som tyz popiól.

A z dzieckami nie trza wiela: Tańcowaly co niedziela.

Mało szkuty w nocy spały, Ale srogiie tańcowaly.

Kiej Ostatki, to Ostatki, Niech sie ciesza wszystkie babki.

Wolo chlop do swej chlopionki: Kiej Ostatki, dej maślanki!

Tóz sie bowcie wszyscy pyknie, Jezli na to jakoś styknie.

Jak nie styknie, żyd zborguje, Sekuntik tyz „dotafcule“.

A jak „bajzel“ bydzie z tego, Nie bydzie to nic dziwnego!

Zelik.

W kawiarni „tureckiej“ w Katowicach

Sosnowlitzer: Czytales pan?

Krakauer: Co mialem czytac?

Sosnowlitzer: Nu, to pytanie „Polski Zachodniej“.

Krakauer: Czejuu zydzi rozmawiaja jezykiem Hitlera?

Krakauer: Was to?

Sosnowlitzer: Worum wir Hitlersprache reden?

Krakauer: Nu, a pan co na to?

Sosnowlitzer: Ja sie pana wlasnie pitam co pan na to?

Krakauer: A czy to pana tyczy?

Sosnowlitzer: Nu ni, ale ja myslalem, ze sie to odnosi do pana?

Krakauer: Kehner, geben sie mir „Freie Presse“.

Sosnowlitzer: Und mir „Berliner Tageblatt“.

Kombinatorzy

Izdzie rocznica, wlec po zwyczajn Pamiotnik wydad

Ten pierwszy puhar na zdrowie kralu, na kredyt

Prospekt wydamy, szumna reklame na cala Polske

Grunt, ze cala tu pozberamy, czy ksiadzka wydzide, urzemy!

„Ostatki“

Cześć Wom Kolekowie Kochani i Wom, mile Daiołbeczki!

Tóz Ostatki idom; konczy sie miesopust, szacnie sie w szczoda post. Obrachunek karnawalowy jest obfity. Mimo kryzy, mimo podatkow bawili sie ludzie wesoło. Mniej bylo pijatyki, a za to wiecej prawdziwej wesolej zabawy. Po miastach byly wielkie i male bale roztomaitych towarzysz oswiatowych, zawodowych i dobroczynnych. Po miasteczkach i po wsiach tosam w zmniejszeniu. Nie bylo soboty i niedzieli bez tańcow. No-przód to byly „Gwiadzki“ z tańcami, a potem „zabawy karnawalowe“. Zmadrzaly zarzady towarzysz i obnizily powaznie ceny wstepow na zabawe, 50 groszy od osoby, a najwiecej 1 zł. I pokazalo sie, ze w sumie za-robilki towarzystwa wiecej niz wtedy, kiedy byly wstepy drozaze. To tak, jak z temi za-palniczkami zagranicznymi, co ich prawie zoen nie osteplowali, a kazdy nosil. A terozki se minister pedzol „lepszy zlotek niz klo-potek“. No i bydzie napewno duzy dochód ze zlotka od zapalniczek.

Co do zabaw to jedno jest pewne. Juz dzisie nie ciagna te zabawy tancezne, na ktore kazdy mo wstep za oplata. Wsiakly te towarzystwa, co tak zrobily. Natomiast te, ktore urzadzaly zabawy za zaproszeniami i uwiniely sie ze sprzedaja biletow naprzód, te maja dochód. Dochód ten jest wiecej jezli zorganizowaly wlasny bufet i loterjo fanto-wo.

Piynke byly zabawy naszych Polek Ma-tek i Mlodzy Polek. Powstancow i Miodzie-zy Powstanczej, górników, hutników, urzad-ników, rolników i dzialkowow, Rezerwistow i Rodziny Rezerwistow. Skrzelców i Orlic, Harcerzy i Harcerok, Strazakow i Ochotni-czych druzyn ratowniczych Polskiego Czer-wonego Krzyza, kupcow i rzemieślnicow, Li-gi Morskiej, Ligi Obrony Powietrznej itd. itd.

Przyjely sie i udaly sie tez dobrze za-bawy rad rodzicielskich przy szkolach. Jest to dobry sposob nawiazania blizszych stosun-ków nauczycielstwa z rodzicami i przysposze-nia Radzie Rodzicielskiej groza na pomoc szkolno dla biednych dzieci. Niekierzy karcz-morze sie skóli tego gorza, ze te zabawy ro-dzicielskie odbywaja sie w salach szkolnych, bo to podobno mo byc dla nich konkurencja. Ale jo im padom, ze sie nie maja o co gor-szy. Dyć jak oni robia w siebie „Hausball“, to i szkola moze urzadzic u siebie swój „do-

mowy“ wieczorek rodzicielski. Nie zbzydnie-ja tam karczomorze skóli tego, bo i tak od-trunka trunki weznie, jezli zabawa jest z trunkami, a patent monopolowy tez oplaci. Tóz zyczie im to tam „biedni“ panowie karczomorze tym biednym dzieciom, ktore uzyskaja pomoc z dochodu zabaw rad rodzicielskich. Wasze sale napewno wtedy pu-tkami nie stoją.

Na „sledzia“ zaprosila mnie do siebie ciotka Gustia, abych tez roz poznol tego Karlika, meza Klarinego, o kiernym tak obie dycko godajom, a nie widzielo go jeszcze do terazka. — Ciotka Gustia pado, ze z tej wielkiej ilosci zabaw karnawalowych, to moźno bydale w tym roku duzo wesel, a jo padom aby fyno nie bylo duzo radośników bez weseli — Tóz pyrak!

Wass Kocynder.

Karlik Fafula lubi wiadomości sportowe

1—2, Inni też lubią czytać, ale zadarmo. 3. Ale Karlik nie lubi kibicow, więc odwrócił gazetę. 4. Jednak ciekawość przemoła wszystkie przeszkody.

Zagadnień naukowych i literackich

Incyenty Ogrodziński

Pamiętnik pisarza polsko-śląskiego XVII w.

Stosunek protestantyzmu śląskiego do literatury polskiej.

Protestantyzm śląski, o ile szło o ludność polską, korzystał początkowo z literatury polskiej w znacznym stopniu, do której wchodziły także własne dzieła wielki wkład w postaci dzieł Słazaków, których jako duchowni protestancy w Polsce, w księstwach polskich, drukowanych np. ze względu na mniejszy koszt, we Wrocławiu. Część prozą pastorów śląskich pozostała w rękopisach, których wydobyto niedawno kazania Konrada Busa (ur. w Namysłowie, zm. 29 sierpnia 1617 Szwajcya).

Ody jednak różniowiercy polscy zaczęli tracić do siebie i na znaczeniu politycznym, rozluźniła się stopniowo stosunki między protestantyzmem polskim a śląskim. Wytwarzają się nowe ośrodki produkcji drukarskiej w Brzesku i Oleśnicy, gdzie wydawano albo w całości dzieła polskich protestantów jak kanonik Piotr Antoniusz (Krzyszcieleba), lub po części Samuel Dambrowski, albo twórcy takich pisarzy jak Małopolanin Maciej Dobraczyński (zm. 1681), osiadły przenieśli na Śląsk, lub inaczej: Jan Herbinus (1627—1679), Adam Ciołcus (1615—1688) i inni.

Do śląskich autorów protestanckich XVII w.,

Wychowanie i młodość Jerzego Bocka.

Wychowanie polskie, należy Jerzy Bock, którego znaczenie dla polskiego luteranizmu na Śląsku, a zwłaszcza w księstwie oleśnickim było niemałe. Wiemy o nim niewiele, a wiadomości w dziełach niemieckich historyków protestantyzmu: Dittlieb Fuchs 1779, Henryk Koelling 1867, Wilhelm 1910) pochodzą z Johannes Sinajus: Monographia etc., Lipsk 1707, a ściślej biorąc z Jerzego Bocka, podanego u Sinajusia II 163-4, przedstawiają te wiadomości z niejednorodną wzmianką osobistymi w dziełach Bocka, otrzymamy następujący jego życiorys.

Urodził się w Komornie pod Buczyną dnia 14 kwietnia 1621 r., jako syn przybyszka - Siedziogrodu nieznanego nam imienia, Ponieważ jego parafialne z Komorną zaginęły w w. VIII, nie wiadomo, jakie pokrewieństwo miało go z Janem Bockiem, ur. w 1616 lub 1623 w Komornie, zm. zaś jako diakon i pastor

polski w Mastowie w r. 1688, może to być jego brat, Studia wyższe, zapewne teologiczne, odbył Jerzy Bock na Węgrzech i w Królewcu, a po ich ukończeniu otrzymał w r. 1646 posadę nauczyciela w szkole młodszej w Namysłowie. — Stamtąd powołano go w r. 1648 na diakona do Walczyzna (Constadt). Temsamem przeniósł się Bock z rodzinnego księstwa brzeskiego do oleśnickiego. Walczyzn, obok Międzybórz, odgrywał dla głównych miast tego księstwa: Oleśnicy, Bernstadt i Juliusburga te sama rolę, co Buczyn i w mniejszym stopniu Namysłów do Wrocławia, Brzegu i innych miast śląskich. Mieszkańcom niemieckiemu potrzebna była znajomość języka polskiego ze względu tak na liczną ludność polską miasteczek: wsi na Śląsku, jak na ożywienie stosunków handlowych z Polską. Dla wykształcenia więc dzieci w języku polskim wysyłano je na naukę do Buczyna, Walczyzna i d.

Księża Sylwusz Nemrod.

Księża oleśnickie przeżywało w r. 1648 złą dynastję, na Karolu Fryderyku wymarłym pod Podiebradów, panujący w Oleśnicy i czasowo także w Ziemlebach przez półtora wieku, Z córką jego Elżbietą Marią ożenił się dnia 1 maja 1647 r., Sylwusz Nemrod (ur. 1622, zm. 1664) z rodu wirtemberskiego, a gdy w miesiąc potem zmarł ostatni Podiebrad i lenno miało wrócić do korony czeskiej, starał się o inwestyturę u cesarza. Po półtorarocznych zabiegach

JANINA ZABIERZEWSKA.

Będzie...

(Z cyklu „Meteor“.)

*Życie dotychczas mgłami przószyło w moje oczy,
dni były w pustce samotnej — do ciemnej podobne nocy —
W darze mi Ciebie przyniosło — długie mych tęsknot czekanie,
jako ku światłu wyszłam z mroków na Twoje spotkanie —
Smugą swojego istnienia przecięłam bezbarwną mą drogę,
ze złotej świetlanej sieci — już się wydostać nie mogę —
I płonie nademną i we mnie. Choć stleje i w popiół się zmienia
będzie gorącym światłem mej smutnej, mrocznej Jesieni.*

ADAM BAR

Wśród powieści

Edge Peter i Hanzyzna.

Do najwybitniejszych współczesnych pisarzy amerykańskich należy Edge Peter, którego powieść pt. „Hanzyzna“ ukazała się niedawno w przekładzie polskim Stanisława Pazurkiewicza, Hanzyzna jest uboga dziewczyna, która we wczesnej jeszcze młodości posiadano o kradzież, zjadła idzie odtąd za nią krok za krokiem, zwraca się w chwilach dobrych i złych, Hanzyzna bierze walczy o swój honor, widząc jednak, że nie potrafi przeciwstawić się ludzkiej postępowaniu, szuka jedynie ucieczki w cierpliwej i bezkarnym, będąc pewną, że kiedyś wrzuci ją do więzienia, która ją zrealizuje. Momentem w powieści jest domowa wstąpienie, gdy jest już starą. Książka Edgego jest więc rozprawą o przestępstwie przeciwko niesprawiedliwości. Powieść służy za scenę odsłania autoru złością duszy, na grecką miarę potęgując jej trąziku zjawionej winy. Doskonale podejście psychologiczne, głębokie zrozumienie skrzywdzonego człowieka, wciągającego w krąg fatalizmu, złaczącego namietnie z niesprawiedliwością — są podstawowe idee tej pięknej książki. Edge nie daje się ponieść literackiemu szablonowi, lecz taniej leży zdawkowe sentymentalizacji, co groziło powieści w każdej scenie, buduje niemiernie dramaty, dzięki doskonałej rytmice, i efekciście operowaniu szczegółami, równowadze rozmiarów i lłalych i ciemnych, w wskutek czego nie przedławiają dzieła niezmiernie pewnych nastrojów, wywołujących ostatnia scena, gdy Hanzyzna już niemal stała na swym, zostaje odsunięta od życia. Powieść głęboka, bardzo ciekawie psychologizująca przedprowadzona.

Upton Sinclair: „100 proc.“

Powieść Uptona Sinclaira, Jedną z najwybitniejszych powieści amerykańskich, o której się prawie wyłącznie na zagadnieniach społecznych. Rozmaite formy niedoświadczonych zmazły w jego dziełach najczulszego i najbardziej przedstawiciela. Stosunek wieloletni kapitału do interesów robotników, koniunktury, węgla, spekulacje giełdowe, te sprawy stanowią od dramatycznej i wstępnego do utworów, w których z pasją piętnuje zło we wszelkiej jego postaci i formie. Głęboki idealizm, współczucie tym wszystkim, których ciężkość, broni sprawiedliwości i szlachetność, lecz nie o żadnym względami. W sposób niezwykle wokalnie na zło społeczne, kierując przytem obiektywizmem, nie pozwalając nam widzieć ulenne cechy jedynie po jednej

stronie, a wyłącznie dodatnie po drugiej. Jego realizm zjednał mu wielu wrogów, to też często broni swojej tezy, wykazując faktami, że walek powieściowy jego dzieł nie jest fantazją literacką, ale prawdą w formie reportażu, a nie powieściową ujętą. W ten sposób również jego „Wielka powieść pt. „100%“ (tl. A. Sokolicki i M. Kwiatkowski) kończy się obszernym postawieniem, w którym odkrywa na jakim materiale faktycznym opierał poszczególne sceny swojego utworu. Że to posłowie było potrzebne, to nie ulega najmniejszej wątpliwości. Sinclair opowiada o a walce polskiej amerykańskiej z socjalistami, tak nieprawdopodobnie brutalnie i prowokator skier, że każdemu musi się wydawać ona tylko fantazją. To właśnie uczucie Sinclaira przyczyną szeregu faktów, które obalają ten zarzut. Powieść jest przerażającym dokumentem stosunków panujących w Ameryce.

O tych również stosunkach opowiada w swojej sensacyjnej książce również

Kornelius Vanderbilt pt.: „Zegną Fifth Adenu“

(tl. Z. Ciechanowicki). Właściciel Vanderbilt nie mógł być nowym, bo daleko lepiej już o tem pisał Sinclair, ale książka jest rewelacyjną dlatego, że wyszła z pod pióra znanego multimilionera amerykańskiego, który po różnych zalamaniach się powstających na niekonfrontacji życia milionerów z tem, co niesie szara codzienność stądowska poza luksusowymi pałacami, zrywa ze środowiskiem, z którego wyrósł i odsłania jego „duszę“. Czynniki to czasie i najwznie, imnie nie jednak trudno odmówić mu dobrej woli, gdy bez obstrukcji odkrywa rzeczywistość życia amerykańskich milionerów. Obraz wypadka drugiego co, materializm nie przeobrażają w środkach, smobizm, mentalność dorobkiewiczów, pozabawionych tej kultury, o której mówi; że, że jest w krw — to treść książki Korneliusa, Niema dwóch zdań, że i on ulega leżąc z swolm przyzwyczajeniom, nie wyrzyl się również przyszłowego smobizmu finansjery amerykańskiej, ale książka jest bądź co bądź uświatłowieniem wyrażania się z przeszłości, która osądziła ostro i bezlitośnie. Na tem właśnie polega jej rewelacyjność, która jest niejako komentarzem do każdej powieści Sinclaira.

Trylogia

Pearl Buck pt.: „Błogosławieństwo ziemi“, „Synowie“ i „Ludzie w roście“

to jakby chłircy Forsycie. Autorka opowiada o dziejach rodziny Wang na przestrzeni stuleci, w różnych fazach jej przemiana, w związku z przeobrażeniami, które w tych czasach Chiny przeżywały. W części pierwszej znajdujemy historię Wang Longa, założyciela rodu, które

ASPIRINA

wyrobiana obecnie w kraju,

staniała!

We wszystkich aptekach nabyć można pudełko zawierające 20 tabletek już za:

zł. 2.25

pudełko zawierające 6 tabletek już za:

zł. 0.90

uzyskał wreszcie nadanie lena oleśnickiego i zapoczątkował nową dynastję, mającą władacznów 1 1/2 wieku. Nowy władca, rówieśnik Bocka był wprawdzie Niemcem z pochodzenia, lecz jak ojciec jego Juliusz Fryderyk (zm. 1635 w Strasburgu), skłaniał się mocno do kultury francuskiej i przeschęcał zwyczaje i obyczaje dworu francuskiego na grunt śląski. Zgospodarował księstwo oleśnickie niezupełnie z każdym względem nawiązał serdeczne stosunki z ostatnim Piastami na Brzegu i Lignicy, a rozpatrzywszy się w sprawach swego kraju, pomyślał o rzeczy niezwykłej, jak na księcia niemieckiego, o nauczaniu się języka polskiego. Na nauczyciela wybrał sobie Jerzego Bocka, który widocznie uchodził za najlepszego znawcę i mistrza polszczyzny wśród pastorów księstwa oleśnickiego.

Działalność Bocka w Oleśnicy.

Przechodził więc Bock w r. 1650 na diakona i pastora polskiego do Oleśnicy; zadowolony z pełnej swego księzącego ucznia, skoro w następnym roku został archidiaconem, a jego polskie kazania zaszczycał swą obecnością Sylwusz Nemrod, tytułujący go chętnie swym prote-

ptorem. Na archidiaconostwie skończyła się kariera duchowna Bocka, nagrobek jego wspomnia o przewyższeniu niezliczonych trosk, chorób i trudów, jakiego za on rodzaju, możemy się tylko domyślać. Stanowisko Bocka, chociaż wysokie w hierarchii protestantyzmu oleśnickiego, było niewyraźne. Jako diakon, a potem archidiacon należał do obsady kościoła zamkowego i parafialnego św. Jana Chrzciciela, którego pastor, a zarazem nadworny kaznodzieja, zostawał zwykle superintendentem księstwa, Archidiacon piastował w zborze zamkowym następną po nim godność. Jako pastor polski pełnił Bock obowiązki w kościele P. Marii i św. Jerzego (Probsikirche), kościele proreprezentem był pastor niemiecki. Do zadań Bocka należało podniesienie stanu nabożeństw polskich w Oleśnicy, w której Polacy stanowili mniejszość zaludnienia. Poprzedzając jego w diakonacie Jakób Heusler (1638—1648) i Krzysztof Banner (1649 — 1650) zaniebagał sprawę nabożeństw polskich, teraz więc Bock miał ich zaniebaganie odbić. Szło to z wielką trudnością zwłaszcza, że Banner został w r. 1651 proreprezentem u św. Jozefo.

Zadaje się, że Bock stracił także częściowo iaskę księcia Sylwusza, człowieka popędliwego i despotycznego. Dość, że nie posunął się już w godnościach i pocieszać się mógł tylko dobrymi wynikami swej pracy duszpasterskiej, doprawdyż wreszcie do pierwszej komunii po polsku w kościele prepozytowskim i zyskując sobiastawie dobrze poety i wzorowo kaznodziej. Przeżył swego księzącego ucznia o ćwierć wieka przeszło, umarł zaś w Oleśnicy dnia 19 listopada 1690 r.; pogrzebano go i wystawiono mu nagrobek w kościele, przy którym nauczał polskię swa owieczki.

Zonaty był z siostrą Adama Hilbriga z Walczyzna, która wcześniej stracił; prawdopodobnie synem jego był Krystian Bock, notariusz książęcy, zmarł 17 lutego 1706 r. w Oleśnicy. (D. c. n.)

le, z dużym zacięciem literackim, jest rewizjonizmem szkodliwym. Historyk, aby zyskał zaurfanie opinii nie może kierować się osobistymi nastawieniami, musi zdobyć się na obiektywizm, czego właśnie nie widąc w „Genealogii przez złości“.

Powieść

Giny Kraus pt.: „Siostry Kłeh“

(tl. H. Hellerowicz) posiada ładnie opracowaną konstrukcję artystyczną. Silna zamontowana akcja, opartej na zręcznej przeprowadzonym konflikcie — psychologicznym, dobrze otworzone środowisko przedwojennej socjety wiedeńskiej żywe tempo fabuły — to są bezspornie dodatnie strony tej powieści. Fabuła opiera się na dwóch sprzecznych typach siostr Kłeh — jedna pragnie być szczęśliwą żoną, dąży do spokoju i ciszy domowego ogniska, druga zaś szuka w życiu emocjonalnych wrażeń, zapożyczając bliskotulności pragnień. Między dwoma kobietami stała mezożona, która łączy się z jedną, a kocha drugą. Na tem też kryżują się dramaty, cznie sceny, w których walczy o lepsze, wyrażająca się w poświęceniu walczą o lepsze, z dążeniem do zapożyczania osobistego szczęścia. Powieść o nastrojach wysoko emocjonalnych, przykrawa uwagę czytelnika do ostatnich stron cy.

Wreszcie kilka słów o najnowszej powieści

Locke'a pt.: „Tajemnica Matuzaleza Lanyona“

(tl. J. P. Zajaczkowski), posiadająca niemal sensacyjną fabułę. Miłośnik doboru do wychowania swojego ojca, tajemnica jego ostatniego i rozmaite komplikacje, które na tem też powścią trzymały uwagę czytelnika w napięciu jak najlepszy romans sensacyjny. Idealizm, bledący charakterystyczną cechą wszystkich powieści Locke'a i tutaj świeci ostatecznie triumfy. Za końcem pogodne, szlachetne, pozostawia wielebny isenych wrażeń.

Sensacyjna powieść

A. K. Greena pt.: „Przy zamkniętych drzwiach“

(tl. Eng. Zmichowski) ukazuje się jeszcze przed wojną w pierwszym wydaniu. To też dzieło, gdy ją nowo wydano, przy porównaniu z naszymi najnowszymi romansem sensacyjnym, nasuwa wiele interesujących wniosków, zwłaszcza nie jest idealnie o technice operowania środowiskiem. Jak się okazuje technika ta do dziś nadal nie uległa większym zmianom. Dawny powieściopisarz starał się również o utrzymaniemy w tym tajemniczości, unikał jednak wstrząsających scen dramatycznych. Powieść Greena posiada akele bardzo żywą, pełną napięcia, a fabułę interesującą.

Aleksandra Świętochowskiego pt.: „Genealogia przeszłości“

jest próba przeprowadzenia szerokiej rewizji naszej przeszłości, pod kątem widzenia nieustępliwego pesymisty. Że w naszej przeszłości było to wiele ciemnych kart, temu nikt nie zaprzeczy, ale żeby wszystko było złe, w to już nikt nie uwierzy. A Świętochowski właśnie mówi, że wszystko było złe. Błędem jego książki jest szczególnie brak odpowiedniego przedstowienia najnowszej literatury historycznej, któraby spełnowiła uchroniła autora, od szeregu nieodpowiednich odwieleń, które się w jego książce spotyka. Świętochowski swolmimi studiami unikał leżosze w czasach przedwojennych, a tymczasem nauka historyczna doszła już od tej chwili do wglądu rewelacyjnych wyników i niejednoznacznie przedstawiała. Odtąd tej literatury Świętochowski nie zna, siad w woku wypadkach i wprost nieobecności patrzenia. I pesymizm. Pesymizm doborze faktów, które zarówno dawniej, jak i dziś uwarzyły, aby na szerokiej przestrzeni naszej historii nie było ludzi świętych czy bezinteresownych, których wolał jedynie ciemne tryby. Przeważnie temu każdy zaprzeczał. Nawet w XVIII w., który zawsze najwznieci budził szereg i opłakił się o najgorszą ocenę w naszej historiografii, nie brak było młodych ludzi dążeń do odrodzenia. Ale tego Świętochowski nie widzi, kierując się raz poważnym nastawieniem, potem wszystko na lewo i na prawo, i dlatego książka jego, napisana zresztą doskona-

Tabela loterii

z dnia 21 lutego

GŁÓWNE WYGRANE

I i II ciągnięcie

Zł. 5.000 na nr-y: 54233 88514

Zł. 1.000 na nr-y: 65137

Zł. 500 na nr-y: 76524 167514

Po zł. 400 na nr-y: 11699 13730

103501 157494

Zł. 200 na nr-y: 18800 18668 34180

42056 56894 70482 84571 93710 162216

168436

Zł. 150 na nr-y: 16107 19129 21226

41110 43168 45194 57039 59809 73894

80876 96892 100927 107695 107724

107910 121878 128013 139300 153559

163749 167099 192229

Wygrane po 100 zł.

652 1870 2202 242 3276 393 736 957

7053 90 3612 569 843 5024 29 99 417 6025

730 3010 1400 500 740 711 768 9341 10256

729 911 43 11253 12149 79 271 458 734

860 63 13568 880 1622 540 14071 374 589

960 15188 376 826 922 581 633 844

17627 78 847 927 18019 713 211 19445

745 20332 566 21740 886 22115 212 717

550 377 100 211 23191 223 89 576 706

863 24349 25006 149 52 37 259 491 6025

26080 162 414 533 27001 249 486 675 695

828 284 2429 29050 452 520 825 30067 216

327 458 652 56 90 991 3167 514 872

710 262 263 33366 465 34366 323 601 36004

31 284 336 557 670 10760 323 43 598 852

4 38154 209 67 478 39556 665 728 917

44043 509 632 39 41169 318 931 42069

455 510 19 45 762 987 43103 43 678 863

4005 45194 213 828 865 901 46466 604

47032 260 815 48098 498 531 49326 253

97 779

50463 653 85 899 51092 389 675 876

52279 328 547 53805 461 611 38 769 50459

61790 350 55044 640 915 30681 507 911

87296 368 58007 91 708 6218 59460 597 911

60377 745 61395 994 62008 303 454 549

63089 7 45 95 954 95 64282 472

621 355 668 1058 316 25 91 67003 155 92

68580 69112 290 394 627 715

70704 71180 490 73015 209 46 579 74050

110 409 799 862 75000 14 392 531 683

731 65

76334 587 77346 404 846 78037 711 611

79384 417 516 688

80222 91 425 99 706 81276 606 859

904 98 83053 204 746 84992 740 515 756

884 905 85157 607 21 42 86233 87036

222 203 734 850 35 88544 696 703 926

99001 11 606 91 909 92120 281 966

93258 7 608 99 95049 258 500 96443

97351 408 98753 68 99113 513 27 623

110175 412 38 604 742 505 105210 52

787 840 105159 289 356 465 10671 106271

586 626 753 10428 30 93 686 109335 59

484 653 741 912 69 695

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

110058 89 143 706 11231 61 344

150102 619 65 151007 746
 152088 903 786 937 153297 583 646
 154693 984 158085 406 775 930 166369
 492 717 158082 596
 109060 462 590 161337 601 162104 797
 963 163008 140 510 761 36 43 164084 170
 540 168287 83 99 569 749 953 64 167013
 166328 816 83 99 509 53 169212 998
 170094 166 266 171046 112 234 82 429
 537 641 595 172500 10786 61 642 174674
 175153 771 403 176641 177273 178057
 139 331 410 898 179133
 180223 998 181339 697 183036 140 851
 184383 185068 162 987 186065 604 761
 188504 983 189182 878
 190065 191045 527 192188 429 60
 193077 679 97 194507 36 943

Wygrane po 50 zł.

6 61 101 71 205 535 67 95 764 837 953

1095 511 796 295 2026 111 637 512 59

3030 241 304 17 438 502 889 4248 489

593 905 37 270 636 509 584 399 872 80

885 711 410 900 1916 212 50 436 532 750

83 902 74 7206 25 334 595 610 750 97

824 65 8470 97 587 632 49 827 50 9388

723 852 96

10127 42 402 650 785 994 11036 301

624 63 588 681 729 946 12405 79 99 548

759 892 13057 61 92 309 548 14128 260

356 463 558 15254 366 441 566 76 636

878 911 16021 167 203 22 411 545 994

17144 820 410 595 932 16652 57 747

853 921 191 302 324 65 82 309 548 14128

200 270 317 607 776 556 21195 282

94 75 22004 49 115 56 78 91 815 921

86 23490 525 97 24246 704 99 25116 26

92 290 329 35 517 92 716 26005 54 126

99 472 516 59 667 701 27077 389 462 78

25659 917 59 29244 316 649 712 61

30178 31152 65 230 77 1099 993 32016

320 523 729 944 74 33179 61 309 3508

16 925 32 39654 599 628 775 809 3508

97 329 70 410 1916 212 50 436 532 750

88 968 988 96 37209 326 831 942 99

37 28020 270 501 85 830 388 39292 388

525 45 604 715

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

40004 562 672 771 41004 562 774 982

409 593 705 406 107122 995 548 97 623
 106066 195 406 760 109137 398 994 446
 447 923 84
 110133 80 489 539 57 964 111571 613
 740 45 846 82 938 112282 832 93 466
 504 89 131201 28 732 138 706 70
 114274 88 253 822 420 115200

Wiadomości bieżące.

Niedziela
23
lutego

Dziś: Piotra
Jutro: Macieja Ap.
Wschód sł. g.: 6.33
Zachód sł. g.: 17.23

Nowe mieszkanie J. E. Ks. Biskupa Sufraga

Dniem 1 II rb. przeniesiono biura Kurii Biskupiej i Sąd Biskupiowski do nowego gmachu mieszkalnego obok budującej się katedry (wielki ul. Piłsudskiego). Tamże zamieszkuje J. E. Ks. Biskup Sufragan dr. Bromboszcz, telefonu jest 353-02. Numer telefonu Dziec. i Sąd Biskupiowski 353-01 i 353-02

Uchwały Magistratu Katowickiego.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu powzięto następujące ważniejsze uchwały. 1) Uchwała o budowie Zakładu Elektrycznym w gmachu Ośrodka Wychowania Fizycznego przy ul. Raciborskiej dla pomieszczenia transformatorowej. Zatwierdzono pp.: inż. miejskiego Piotra Kosza, inżyniera Ostrowskiego i inspektora Koźmę na biegłych dla oceny wartości zwierząt zabitych i padłych wskutek chorób zaraźliwych. Powołano członków Komisji do badania cen: ze starostwa katowickiego — p. inż. J. Komandę jako biegłego, a p. Jana Skraburskiego jako zastępcę Śląskiej Izby Rolniczej — p. Stanisława Kozłowskiego jako członka, a p. Henryka Krygielę jako zastępcę, ze Związku Spółdzielni Spożywców — p. Lucjana Stawiarzkiego jako członka, a p. Karola Bubikę jako zastępcę. Zlecono wykonanie robót stolarniczych przy budowie fabryki przetworów mięsnych i tłuszczowych na terenie Rzeczn. Miejskiej do wykonania urządzenia sanitarnego, wodociągowej i kanalizacyjnej w fabryce przetworów mięsnych i tłuszczowych.

Znaczenie dróg wodnych dla przemysłu Śląskiego.

W piątek 28 lutego o godz. 19 odbędzie się w sali wykładowej Domu Oświatowego w Katowicach przy ulicy Francuskiej 12 odczyt z cyklu „Zagadnienia gospodarcze Śląska” zorganizowanego przez Instytut Śląski. Przemawiają inż. Zbigniew Wasilewski na temat „Znaczenie dróg wodnych dla przemysłu Śląskiego” i dr. Romana Jakimowicza mianem gościa specjalnego niedyspozycji. Prelegenta przesłuchamy termin późniejszy.

Pociąg popularny do Krakowa.

Liga Popierania Turystyki, Delegatura Katowice przy współudziale „Alliance Française” organizuje na dzień 4 marca br. pociąg popularny z Katowic do Krakowa na występ zespołu „Alliance Française” w Teatrze Miejskim w Krakowie. W programie: „Le Jeu de l'amour et du hasard (Marivaux)”, „Les fourberies de Scapin (Moliere)”. Pociąg wyjedzie z Katowic o godz. 17.11. Wyjazd z Krakowa 5 III godz. 14.00. Katowice przyjazd 1.44. Cena przejazdu 4 zł i spowrotne w kl. II, 5,60 zł w klasie III. Cena miejsc w Teatrze od 1,50 zł — 6,00 zł. Zestawienia przymiowa i informacyjnie udzieli p. Orbś z Katowic i Wagons Lits Cook'ów.

Zjazd okręgu katowickiego Stowarzyszenia Splewaków Śląskich

Odbył ostatnio doroczny Zjazd Delegatów, reprezentujących 23 oddziały, skupujące w sobie 2548 członków. O ruchu oddziałów, nadzwyczajne zarządzenie koncertu, wieczory pieśni, przedstawienia amatorskie, wycieczki krajoznawcze; występy przed mikrofonem Polskiej Rady i konkursy niektórych oddziałów koncertu dla Polonii zagranicą zasługują na specjalne wyróżnienie. Po udzieleniu absolutorium zawiązywano, przystąpiono do wyborów uzupełniających. Obecny skład zarządu okręgu jest następujący: Skwara R. — prezes, Absalon — wiceprezes, Borucki — sekretarz, Czerniec — skarbnik. Poza tym ustalono skład komisji rewizyjnej i komisji lustracyjnej.

Z Giełdy Zbożowej i Towarowej w Katowicach.

Pod przewodnictwem prezesa Jana Szwierczyńskiego odbyło się w dniu 21 bm. posiedzenie Rady Giełdy Zbożowej i Towarowej w Katowicach, która bieżące sprawy, Rada dokonała wyboru kandydatów na członków Komisji Odwoławczej, zatwierdziła zamknięcia rachunkowe roku 1935, uchwalała preliminarz budżetowy roku 1936 przedyskutowała sprawę Ogólnego Zgromadzenia Członków Giełdy i wyboru władz giełdowych, dokonała wyboru członków Komisji Wyborczej i uchwalała standardy maki i otrab, zatwierdziła przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu z ważnością od dnia 1 marca br. z wyjątkami dyskusji R. Prezes Szwierczyński zarządził zwołanie Ogólnego Zgromadzenia Członków Giełdy na dzień 14 marca br. Na zebraniu tem odbędzie się także wybory do władz giełdowych i to do Rady Giełdowej, Komisji Rozstrzygnięć i Komisji Rewizyjnej. Z ulyswem bieżącej kadencji z Rady Giełdowej ustępują: pp.: Jan Szwierczyński, inż. Kuchel, dr. Adam Kowal, Ludwik Broda, Aleksander Litwin, Dionizy Madziński, Fryc Welch i Karol Sikto, oraz zastępcy członków Giełdowej pp.: Leon Grabowski, Wiktoria Szwarczyk, Paulina Lewandowska i Maks Fiedorowicz.

Kolejarze śląscy zapewniali Ministra Komunikacji o swej ofiarnej pracy dla potęgi Państwa

W związku z zarządzeniem oraz odezwą Pana Ministra Komunikacji Juliusza Urycha skierowaną do wszystkich pracowników przedsiębiorstwa P. K. P. a dotyczących:

- 1) zaliczenia względnie zagięnienia kar nakładanych na pracowników kolejowych,
- 2) umorzenia nieściągniętych należności przy padających przedsiębiorstwa P. K. P. od pracowników z tytułu ich odpowiedzialności materialnej za szkody wyrządzone P. K. P. odbyła się dnia 21 bm. w sal konferencyjnej DOKP, odprawa wszystkich przedstawicieli związków i organizacji kolejowych pod przewodnictwem Dyrektora Kolei Państwowych Ottona Grossera, który zaznajomił zebranych o treści odezwy i przedstawił doniosłe znaczenie zarządzenia P. Ministra.

Zebrani przedstawiciele związków i organizacji kolejowych, doceniając dobrodziejstwa wywołane z zarządzenia Pana Ministra Urycha,

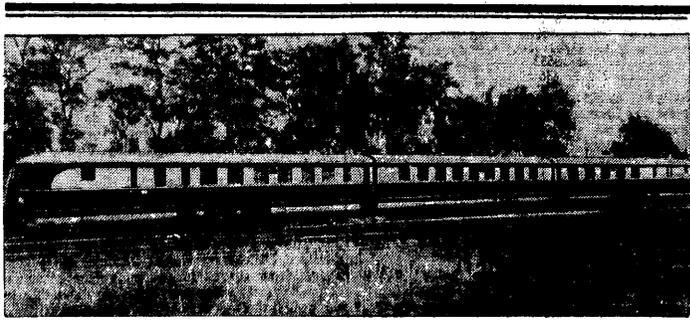
uchwalili samorzutnie następującą rezolucję, która w formie telegramu została przesłana na ręce Pana Ministra Komunikacji:

Pan Minister Komunikacji
Juliusz Urych.

WARSZAWA.

Przeżył wszystkich Kolejowych Związków Zawodowych zebrani w dniu 21 lutego 1936 r. na odprawie u Pana Dyrektora Kolei Państwowych w Katowicach — zapoznawszy się z treścią odezwy Pana Ministra Komunikacji, spieszą złożyć najserdeczniejsze podziękowanie za dowody uznania dla ogółu pracowników kolejowych oraz zażądania do ulżenia ich doli.

Ze swej strony pragniemy zapewnić Pana Ministra, iż codziennie wykonywane służby pracowników kolejowych cechować będzie nadal wytrwałość, sumienność i pełne zrozumienie w

Na linii Hamburg — Berlin uruchomiono trójwagony pociąg, mogący rozwinąć szybkość 205 km na godzinę.

Budżetowe posiedzenie Rady Miejskiej m. Katowic

Jutro, 24 lutego w sali posiedzeń Rady Miejskiej w ratuszu magistratu katowickiego odbędzie się posiedzenie Rady, która m. in. zajmie się sprawą uchwalenia budżetu na rok 1936-37, ustalenia dodatków podatkowych, stawek opłat

kanalowych i stawek opłaty drogowej na budowę i przebudowę dróg w Katowicach na rok 1936-37 oraz upoważnienia Magistratu do przelewania kredytów w ramach jednego działu budżetowego.

Subwencje na badania raka i chorób wenerycznych

Katowice, 23. 2. Polska Akademia Umiejętności rozda w kwiecie 1936 r. z funduszu śp. Pawła Tyszkowskiego subwencje na rok 1936 na badania przyrodnicze i lekarskie. Przedewszystkiem mające łączność z poznananiem istoty choroby raka i chorób wenerycznych lub ich leczenia. Zgłaszający się o subwencje powinni wykazać, że ujęcia pracowe samodzielnie naukowe, i dołączyć spis, względnie obitki prac już drukowanych. W podaniu podany być musi temat i plan zamierzonej pracy oraz kwota potrzebna do jej wykonania.

Pierwszeństwo mają prace o charakterze dowodzącym. W bardzo wyjątkowych wypadkach może Komitet zezwolić na wykonywanie pracy subwencjonowanej za granicą, lecz subwencja nie może służyć na pokrycie kosztów podróży i utrzymania. Ubiegający się o subwencje mają wnieść podania do Polskiej Akademii Umiejętności do dnia 15 marca 1936. Ze względu na zmniejszenie dochodów funduszu w obecnym roku będą przyznane subwencje tylko na podania bardzo silnie dotychczasowym dorobkiem naukowym i petentów uzasadnione.

Postępy przemysłu cynkowego na Śląsku za czasów polskich

Z odczytu p. inż. Stausława Plaseckiego.

W cyklu odczytów „Zagadnienia gospodarcze Śląska” zorganizowanym przez Instytut Śląski, odbył się 21 lutego b. r. odczyt inż. Stanisława Plaseckiego p. t. „Postępy przemysłu cynkowego na Śląsku za czasów polskich”.

Prelegent nie przystąpił wprost do omówienia postępów technicznych przemysłu cynkowego, lecz chcąc zapoznać audytorjum z ogólnym obrazem problemu eksploatacji i przerobki złóż cynkowych, ujął w krótkiej i przystępnej formie konieczne wiadomości wstępne.

Zaczął więc od wyjaśnienia, w jakiej postaci i wśród jakich skał występują na Śląsku rudy cynkowe, w jaki sposób powstały i jakie są przypuszczalne zasoby tych rud. W dalszej części prelegent przedstawił dokładnie metody kopalnicze rud cynkowych, urządzenia kopalń oraz sposób odbudowy złóż kruszcowych. Szczegóło-

wo zajął się prelegent kwestią wzbogacenia i przerobki rud. Omówił zatem dokładnie flotację szlamów, blandy i produktów ubogich, dał opis urządzeń, stosowanych przy flotacji z wyszczególnieniem odczynników i jednocześnie podaniem ich działania na przebieg procesu.

Skończył prelegent odczyt do omówienia hutnictwa cynkowego, opiewając piece rotacyjne, chłodzenie i praszenie tlenku cynku, a w dalszym ciągu uzyskiwanie cynku metalicznego przy pomocy elektrolizy. Szczególną uwagę poświęcił tu w szczególności prelegent na ulepszenia, zastosowane w przemyśle cynkowym od czasu objęcia Śląska przez Polskę.

Treść odczytu zamyka się przeglądem produkcji cynku w ostatnich kilkudziesięciu latach, ilości pracowników, zatrudnionych w górnictwie i hutnictwie cynkowym oraz ewolucji cen cynku w ciągu ostatniego dziesięciolecia.

(-) Bal karnawałowy.

Fryzjerski Klub Sport. Turystyczny w Katowicach urządza dnia 24 lutego br. (w poniedziałek) w sali Powstańców przy placu Wolności swój doroczny bal karnawałowy. Dużo uroczności. Dwie orkiestry. Początek o godz. 20.

(-) Pociąg popularny na dwa dni do Wilna.

Liga Popierania Turystyki Delegatura Katowice organizuje wycieczkę na Wielki Kiermasz Ludowy św. Kazimierza w dniach od 2-4 marca br. w Wilnie. Pociąg popularny złożony z wygodnych wagonów pulmanowskich z numerowanymi miejscami, w Katowice dnia 2 marca br. o godz. 19,05 — Wilno przyjazd 3

III godz. 9.20. Powrót Wilno odel. 4 III godz. 22 min. 20. Katowice przyjeźdź 5 III godz. 12.04.

Ce na przejazd tam i spowrotne łącznie ze awizem, omiata pod fachowym przewodnictwem oraz kartę turystyczną zawierającą zniżki do hoteli, restauracji i teatru w klasie II 32 zł, 20 gr. teli, w klasie III 22 zł 40 gr. Noclegi w Wilnie o cenach zniżonych zapewniła Biura Podróży „Orbis”. Chorządz, Bielsko, Sosnowiec i Będziła do dnia 29 lutego br. o godz. 12.

(-) Konferencja wywiadowcza dla rodziców w Gimnazjum Państwowym w Katowicach

odbyła się w Ar de dnia 26 bm. o godz. 17 — 19.

żądaniu dla wzmoczenia sprawności, siły i potęgi Państwa.

Zarządy Kolejowych Związków Zawodowych na terenie Okręgu Dyrekcji J. K. P. Katowice, Związek Urzędników Kolejowych, — Zjednoczenie Kolejowych Polskich, — Zawodowy Związek Drużyn Konduktorskich, — Zrzeszenie Pracowników Adm. Technicznych, — Związek Umysłowych Pracowników Kolejowych, — Związek Lekarzy Kolejowych, — Białostocki Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych, — Związek Polskich Inżynierów Kolejowych, — Związek Prawników i Ekonomistów i Kolejowych, — Federacja Kolejarzy P. K. P., — Federacja Kolejowych Polskich, — Związek Zwirotniczy, — Zrzeszenie Techników Kolejowych, — Związek Kolejowych Pracowników Drogowych, — Zawodowy Związek Maszynistów.

ZWALCZANIE KURZU W MIESZKANIACH PRZEZ RACJONALNE I HYGIENICZNE PIELĘGNOWANIE PODŁÓG.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że mieszkanie, którego podłogi są sieranne i odpowiednio pielęgnowane sprawia na każdym mieszkającym wrażenie. Aby podłoga była ładna i dobrze wystarcza zamoczenie jej i przeczyszczenie mokrą ściereczką, choć mied podłogę kawałka dna, świeżo i czysta musi być pamięć koczka na odczyszczenie podłogi. Każda dobra gospodyni musi być zawsze w domu zaprawa do podłogi; ale nie każda gospodyni wie, że doskonałą zaprawą woskową Sigella wyrobiana jest przez fabrykę chemiczną Siegel i Ska Sp. z ogr. ood, Katowice II, której wyroby znane są szczególnie w kraju i zagranicą używane są przez miliony kobiet, jak „Sidol”, środek do czyszczenia i mycia, „Sirać” proszek do szorowania i „Lodix” pasta do obtuwia. „Sigella” zabarwia i farbuje podłogę znakomicie, specjalnie kolor brązowy i mahonlowy przyciemnia na zbyt ostrego zapachu co jest bardzo wygodne w porównaniu z innymi zaprawami, które obok ostrego zapachu traca szybko trwałość i świeżość koloru. Dla utrzymania mieszkania w czystości nie wystarczy nam jednak sama zaprawa, nawet tak doskonała jak woskowa zaprawa „Sigella”, musimy koniecznie pamiętać o tem, że zamiatając podłogę miotłą gromadzimy i przenosimy kurz i zawarte w nim bakterie chorobotwórcze. Naoliwiona miotła bawelińska, która od dłuższego czasu znajduje się w handlu pod nazwą „Sigella Mop” wraz z „Sigella Mop Politura” służy nam doskonale do usunięcia ze śladu kurzu i wszelkiego robactwa. Jest to przystępny i skuteczny środek. Znaczący jeszcze należy, że tak woskowa zaprawa do podłóg „Sigella” jak naoliwiona miotła bawelińska „Sigella Mop” i „Sigella Mop Politura” są wysoce wartościowymi artykułami krajowymi. Jakże dumna i dowolona jest każda gospodyni, gdy może pochwalić się przed znajomymi: „U mnie jest nie tylko ładnie i czysto, ale iema żadnego robactwa”. Odrzućmy więc szcztoki i miotły, czyśćmy podłogi racjonalnym, najnowszym higienicznym sposobem. A więc gospodyni i panie domu zwracajcie uwagę przy zakupie na markę, nie pozwólcie oszukać się pozorną taniością, pamiętajcie, że zawsze najlepszy towar jest w rzeczywistości i najtańszy.

(-) Walne zebranie Związku Powstańców Śl. w Katowicach Brynowie.

W ostatnich dniach odbyło się walne zebranie grupy miejscowej Zw. Powst. Śl. w Brynowie. Zajął zebranie prezes p. poseł Przybyłko. Po uzczeniu sprawozdania, zarząd zabrał się do sprawozdania rocznego. Zarząd wybrano na następujących: prezes — p. poseł Przybyłko, zast. pp.: Karol Rajnoch i Kazimierz Pietraszka, sekretarz Jan Jaluwicki, zast. br. Noworadzki, skarbnik W. Gwóźdź; na ławników pp.: Karol mierzka Kłuska, A. Białostocki i Mikołaj Dymy. — W końcu o. poseł Przybyłko wyłożył referat o sytuacji polityczno-gospodarczej Państwa.

Złośna historia dezertera z „Arbeitsdienst”u

Sensacyjna rozprawa przed Sądem w Rybniku

Na sali sądu grodzkiego w Rybniku odbyła się sensacyjna rozprawa przeciwko obywatelowi niemieckiemu Konradowi K. z Berlina. Oskarżony stanął przed sądem w mundurze hitlerowskiego „Arbeitsdienst”u. Hitlerowiec, berlińczyk z pochodzenia, zaginiony został do „Arbeitsdienst”u, skoszarowanego w powiecie kosielskim na Śląsku Opolskim.

Okropne warunki bytu dały się K. tak we znaki, że zdecydował się na ucieczkę. Przed niedawnym czasem udało mu się nocą przekroczyć granicę polsko-niemiecką na odcinaku Ochocze. Po stronie polskiej uciekinier zgłosił się w naczelnik gminy.

Dezerterski z „Arbeitsdienst”u odpowiadał przed sądem za nielegalne przekroczenie gra-

nicy. Na pytanie sędziego, co go ekonoł do ucieczki, nakreślił obraz straszliwych stosunków, panujących w przymusowych drużynach pracy. Jedzenie podle — wydawane było w małych porcjach. Praca rozpoczęła się wczesnym rankiem, a kończyła się wieczorem. Ale i po pracy nie można było jeszcze spocząć, bo obowiązywały wyczerpujące ćwiczenia wojskowe. Wynagrodzenie za pracę wynosiło w „Arbeitsdienst”u 3,00 Rmk. na 10 dni, z czego otrzymuje się na rękę tylko 2 marki, gdyż resztę obraca się na pokrycie kosztów umundurowania, na które składa się ubranie drelichowe, obuwie i czapka. O piasku mowy niema. W takim mundurze pracują robotnicy bez względu na pogodę i porę roku.

W szeregach członków Arbeitsdienstu szerzy się podobno niezadowolnienie, hamujące jedynie ostrą dyscyplinę.

Pod koniec wycieczki zeznał, prosił o skazanie sędziego, by zrobił z nim co zechce, byleby go tylko nie odsyłał spowrotem do Niemiec.

Sąd jednakże nie mógł się przychylić jego prośbie i skazał go na 6 dni aresztu. A po odbyciu kary za nielegalne przekroczenie granicy, K. zostanie oddany do władz niemieckich na granicy.

Obstrukcja. Złe funkcje trawienia, rozkład i fermentacja w jelitach, nadkwasność soków żółciowych, nieczysta cera na twarzy, zapach i plechak, czyraki, katary błony śluzowej, przemijają przedko przy użyciu naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Zaleca przez lekarzy.

W Ameryce skonstruowano miniaturowy radiodiodnik, który z łatwością przewozić można z miejsca na miejsce. Aparat taki specjalne usługi oddać może w nagłych wypadkach j. n. p. przy pożarze lasów, w katastrofach górniczych i t. p.

Podziękowanie.
Komitet Pań przy kościele N. P. Marij w Katowicach skąd najszerzej podziękować wszystkim dobrodziejom i kupcom, którzy przez swą ofiarną przyczynili się do uświetnienia urządzanej przez powyższy Komitet „herbatki z tańcami” w salach Województwa Śląskiego dnia 16 bm, na rzecz Tow. św. Wincencego a Paulo przy parafii N. P. Marij w Katowicach.

Ruch autobusowy.
Śląskie Linie Autobusowe przewiozły w pierwszym miesiącu 1936 r. 431,763 osoby, co w porównaniu z grudnia 1935 r. oznacza zmniejszenie się liczby pasażerów o około 28,000. Kur sowało ogółem 23 autobusy, które w ciągu stycznia br. przebyły 184,597 km. Największą frekwencją cieszyła się linia Katowice — Śląskie Piekary (59,222 osoby).

Chcesz zdrowo i długo żyć,
musisz Joghurt Kalinowski odmień pić
MLECZARNIA — KATOWICE
ul. św. Jana 15 oraz Kałuszki 39, tel. 311-29

Wieczór dyskusyjny.
Sekcja Wysokościowa Oddziału Górnośląskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego urządziła Wieczór Dyskusyjny, który się odbędzie w lokalu Sekcji, Katowice, ul. Pocztowa 16 II p. we środę, dnia 26 bm, o godz. 20 na temat: Kołki górskie w Tatrach. Dyskusję zagraj dr. Antoni Wróseck. Goście wprowadzeni przez zaproszonych — mile widziani.

„Czarownica” na ekranie Capitolu.
Twórcą potężnego dzieła „King Kong” Merian C. Cooper, stworzył ostatnio jeszcze potężniejsze dzieło filmowe. Filmem tym jest „Czarownica” w którym główne role odgrywała uroczą Helen Cahagan, przystojny Randolph Scott i pełna czar Helen Mack. W filmie tym realizowana została fantazja Redera Hagarda o wiecznej młodości. Jest to widowisko w niesamowicie widowisko, które wzbudza grozę i podziw. Światła gra artystów i przepych wystawy, stała się film na poziomie dotychczas niewidzianym. „Czarownicę” wyświetla kino „Capitol” w Katowicach.

Zdrowo! Smacznie! Obficie! Tanie!
w **Mleczarni „Zdrowia”**
w KATOWICACH ul. Dworcowa nr. 13.
Kuchnia mleczna i laska — Obiady w abonam. do cenie zniżonej.

Wyższenie.
W wiadomości pt.: „Wydawanie nowych do wódów rejestracyjnych samochodów” w nieszczęśliwym wypadku, które wzbudza grozę i podziw. Światła gra artystów i przepych wystawy, stała się film na poziomie dotychczas niewidzianym. „Czarownicę” wyświetla kino „Capitol” w Katowicach.

Z Katowickiego
(K) Kradzież w N. Wst.
W czasie od 18—19 bm. nieznanymi sprawcy weszli do mieszkanie Ernestyny Hakubowej przy ul. Dąmroza 8 i skradli torbę damską, kartę cyrk. oraz większą ilość bielizny.

Z Siemianowic
(Si) Wyroby z węgla.
W związku z zapytaniami czytelników na „szach” — podaliśmy nazwiska osób, które wybrały z węgla tłustego figury itp. przedmowy: Józef Machnik — Odrzeczna 5, Wasławek — Piatkowska 3, Bartoszek — Polna 2 i Liberski — Bytomska 34 (w odwrotnym).

Zapusty Zakopiańskie i zwiedzanie kolejki na Kasprowy

We wtorek odbędzie się otwarcie kolejki na Kasprowy. W związku z tem w dn. od 26, 27 i 28 trwa w Zakopanem zjazd turystyczny za indywidualnym zniżką w wysokości 33 proc.

Zarząd miasta przygotował szereg atrakcyjnych, maskarad i zabaw, oraz zawodów narciarskich, hokejowych i tyżwiarzkich przyczem najważniejszą atrakcją dla publiczności będzie możliwość zwiedzenia kolejki linowej na Kasprowy i przejazdu dolną częścią trasy, która w tym czasie zostanie uruchomiona dla publiczności.

Ze stacji w Kuźnicach przechodzi wagonik nad dolina Kałatówek i wznosi się po zboczu działaczem doliny Jaworzynki od doliny Kasprowej. Od podopry, trzeciej nad doliną Kasprową przetrza się trasa kolejki nad dolną częścią doliny Kasprowej, na stację na Turniach.

Sama stacja na Turniach jest pierwszorzędnym punktem widokowym. W kierunku północnym — zachodnim i zachodnim, rozpościera się widok na wspaniałe tereny narciarskie kołoń Goryczkowych, słynny zjazd z Kasprowej na całą dolinę Kondratowa, Kasprowy, Pośredni Goryczkowy, Suchy Kondracki, Kopa Kondracka z grupy Czerwonych Wierchów i wreszcie Giewont.

Ku północy widać u stóp Giewontu hałę Kałatówek i w lesie ukryte dwa klaszory Albertyn i Albertynek. W dole Kuźnice i pięćdziesiąt lat niedługożycy Nosala, a w dół, w kierunku północnym otwiera się ponad Zakopanem

widok na Podhalę, Gorce i masywy Babię Góry i Piłską.

Pozatem jest stacja na Turniach punktem wyjścia dla szeregu wycieczek narciarskich. Przedewszystkiem grania, wzdłuż trasy kolejki na Kasprowy, następnie nowourządzonym zjeżdżalniami do kołków Goryczkowej, dalej na Kondratów, wreszcie zjazd droga urządzoną dla wjazdu samochodów ciężarowych przy budowie kolejki. Droga ta na przestrzeni z Turni do Kuźnic tworzy przy obecnych silnych opadach, wspaniałe zjazdy narciarskie.

Towarzystwo Budowy kolejki na Kasprowy podjęło na szeroką skalę zakrojoną akcję propagandową skierowaną do narciarzy nietylko polskich ale i całej niemal Europy centralnej. Dzięki temu pozostało Zakopane szeroko zakreślone reklamy, które przyczyniły się niewątpliwie do zwiększenia frekwencji z zagranicy.

Akcja propagandowa wydaje już owoce. Z nadchodzących sprawozdań wynika, że kopie francuskie, austriackie, holenderskie i duńskie umieszczały na wiał dworcach barwne plakaty kolejki na Kasprowy, licząc się z burzą zagranicznymi rozpoczynał koportaż ulotek propagandowych.

Akcja ta zatacza z dnia na dzień coraz szersze kregi. Ma ona wiele do zawdziaczenia 2 pułkowi lotniczemu w Krakowie który dostarczył wspaniałego zdjęcia olbrzymich kołków śnieżnych i innych terenów przylegających do trasy budowanej kolejki.

Wyszli z Kostuchny w „świat” i dolechał do... Warszawy

Onegdy donieśliśmy o tajemniczym zniknięciu młodego człowieka ucznia szkoły handlowej z Kostuchny, Rudolfa Skrzydły. — Chłopiec wyszedł z domu rano i, jak zwykle udał się na stację kolejową, skąd dojeżdżał na naukę, do szkoły handlowej. Krytycznego dnia Skrzydło nie wrócił do domu rodzicielskiego. Zaniepokojeni rodzice zawiadomili o zniknięciu policję, która natychmiast weszła poszukiwania.

Już wstępne dochodzenia wykazywały na to, że chłopiec nie uległ wypadkowi, lecz tyko

żądny przygód, uciekł z domu w „świat”. Rozesłane przez policję telefonogramy do wszystkich posterunków w Polsce, przyczyniły się do odnalezienia lekkoomównego chłopca. Mianowicie policja warszawska, w toku obserwacji i dochodzeń natrafiła na ślad Skrzydły, który bez celu walał się po ulicach stolicy. Zbiega przetrzymano i pod dozorem odesłano stróżanym rodzicom.

Wypadek ten stanowił w małej Kostuchnie lokalną sensację.

Straszny spłot nieszczęść

Śmierć sześciolatniego dziecka w stawie.

Pszczyna, 23 lutego.
W ub. czwartek popoł. około godz. 3-ciej niewielekie wozgóre koło cegielni Danielewiczki w Tychach było terenem tragicznego wypadku. Z górki tej zjeżdżał na sankach dwaj mali chłopcy, synowie miejscowego obywatela, Teodor i Józef Polkowero. Chłopcy szanekowali się, nie bacząc na to, że na stopy wozgóra leży niezamarny stąg cegielni, nad brzegiem którego trzeba się hamować sanki.

W pewnej chwili chłopcy wzięli największy rozpęd ze szczytu górki. Był to ostatni w życiu zjazd 6-letniego Teodora Polkowera: sanki

wpadły do stawu, a nieszczęśliwy dzieciak zniknął pod powierzchnią wody. Brat jego cudem zdołał zatrzymać się u brzegu.

Na wstępnym przez grupkę dzieci alarm zbiegli się mieszkańcy pobliskich okolic i natychmiast weszli akcję ratunkową. Niestety poszukiwania nie dały rezultatu. Po kilku godzinach znaleziono już tylko zwłoki dziecka.

W ciągu bieżącej zimy jest to już piąty analogiczny wypadek, w jakim znajdując dzieci śmierci spowodowały niedostatecznej opieki i złego dośrodk obiektów, mogących zagrażać życiu dzieci.

Rozbicie banku w Monte Carlo

Niedawno stolicę Europy Zachodniej obiegła sensacyjna wiadomość. W teletwie Monaco, w jego pięknej stolicy Monte Carlo rozbił bank. W Monte Carlo, będącym niekoronowaną stolicą wszystkich królów i bogaczy z całego świata, mieszczą się oddziały wszystkich wielkich banków zagranicznych, rosnące w siłę i bogactwo. W tym miejscu, w którym bank, podana w suchy i lapidarny formie przesyła, pozwolona dokładnych szczegółów, wyszedł w świat, ponieważ w instytucjach, które nie były w stanie znieść z nich nie miała pewności co do nie dożył do jej oddziału na lazarium w brzesku.

Przez długi czas nie można było dojść do źródła sensacyjnej wiadomości, aż też sprawa, czy jest to tylko fantazyjny plotka. Lecz, jak się to okazało, to napozór sensacyjna wiadomość okazała się rzeczywistością, a odpowiedź na nią dotarła do Włochów, amerykańskich Twentieth Century-Fox, szukająca tylko aktualnych tematów, szanekownicy prawdziwych wydarzeń, postanowili zrealizować wielką sensację na filmie, nie szczędząc kosztów, aby to sfilmowana emocjonalna zagadka o rozbieżności i przepięknie panującym „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo”, a akcja jego toczy się w trzech środowiskach, o mianowicie: w Monte Carlo, w Warszawie i w Warszawie Interlaken. Bohaterami filmu są: Ronald Colman i Joan Bennett.

Sądząc według prasy zagranicznej, spodziewano, że film p. t. „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo” będzie największą sensacją najbliższych tygodni.

Jak się dowiadujemy film ten, dziełki wyjątkowej ruchliwości dyrektora kina Stylowego, wrócić ukaże w Katowicach.

Z Mysłowic
(M) Repertuar kina „Fort Doumont”; Helios — Art. (lokaj); Odeon — Pepsi.
(M) Zebrane likwidacyjne
Rady Rodzicielskiej odbędzie się 29 bm, w aul. Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego.
(M) Z kursów młodzieżowych.
21 bm. odbył się kurs przynależności do czego dla organizacji młodzieżowych w Świątyni powstańczej przy ul. Żwirki i Wigury, 10 feraty wygłosił instruktor Chwałek ze Śląska Józef Rolniczy. Zainteresowanie kursem było duże.
(M) Obniżki.
Magistrat Mysłowic obniżył opłaty od ul. by była i przody chlewni. Na zarządzanie ul. g. strau. Miejskie Zakłady Przemysłowe w w. dawała w dniach najbliższych obniżkę 50. odsetka.
(M) Usiłowane włamanie.
W nocy na 21 bm. nieznanymi sprawcy usiłowali się włamać przez podkopyw Czerneckiego 10, do sklepu krawieckiego Czerneckiego i przy Świątyni, gdzie zrabowali szereg rzeczy. Władze podjęły podjęcie, led jak spłoszeni, zamknęli nie uczyniwszy im zbiegli. Dochodząca w ku.

Włamywacze skradli 10 zł z kasy, w której znajdowało się 6000 zł.

Tarn. Góry, 23 lutego.
W nocy na ub. sobotę w Tarnowskich Górach dotąd niewykryt złodziej włamał się do Niemieckiego Banku Ludowego, gdzie rozpruli kasę ogniotrwałą.

Włamywacze najpierw włamali się do sąsiadującej z bankiem drogerji Pradełko, skąd dopiero przez podkopy murze dostali się do lokalu banku. Tu włamywacze zachowywali przy otapił do operowania kasy, którą otworzyli

t. zw. rekiem. W kasie napozór znajdowały się tylko księgi handlowe i drobny bilon w kwocie ok. 10 złotych. Wobec tego złodziej wrzucił do drogerji, skąd skradli kilka złotych i kosmetyki, poczem niezauważeni przez nikogo zbiegli. — Włamywacze nie wiedzieli o tem, że pomiędzy kartami ksiąg leży 6000 złotych w banknotach.

Naturalnie, że z tym wypadkiem schowek między kartami ksiąg przestał być bezpieczny.

(Si) Napoprawał kamienicznicy.
Na chodnikach głównych ulic leży znów śnieg — a właścicielom domów włącznie z zarządem ani śnieg nie uprzątnię. Kiedy wreszcie Magistrat wyda odpowiednie zarządzenie? Istotnie miało nasze robić wrażeń, du-

„el wsi”, bo nie dały się do systematycznego przestrzegania porządku na ulicach, Czas z tem skończyć!
(Si) Repertuar kina „Kino „Apollo”; „Na gruzach szczytów”. Kino Kamerale: „Angielskie wespie”.

Zgodna współpraca Rady Miejskiej z Magistratem w Starym Bierunlu

Dzieki zgodnej współpracy Rady Miejskiej z Magistratem w ostatnich latach na terenie miasta dokonano znacznych i bardzo pozytywnych prac inwestycyjnych. Szczególnie zasługują na uznanie fakt, że w razie potrzeby Rada Miejska zawsze zdoła jest wykonać swoją swarłość, tworząc tylko jeden oboz polski.

Na ostatnim posiedzeniu uchwalono preliminarz budżetowy miasta na rok 1936/37. Rada Miejska upoważnia Magistrat do przeniesienia kredytów w jednym i tych samych działach do wysokości 200 zł w tym budżecie. Uchwalono pobierać dodatki Komunalne do państwowego podatku dochodowego na rok 1936/37. Obecnie stół na wykończeniu budowa nowi szkoły i dla kierownika budowy uchwalono wypłacić z funduszu miejskich dalszą pensję. Miasto w przyszłości będzie przeprowadzało kanalizację miast

sta i w tym przedmiocie uchwalono polecić wygotowanie planów, kosztorysów itp. Wniosek Latochy o wynnaję gruntu z miastem jedno głośno odrzucono.

Rada Miejska przyjęła do wiadomości zawar ta umowę z Zakładami „Elektro” odnośnie do dostawy prądu dla zakładów wodociagowych w Bierunlu Starym. Uchwalono wygotować bonny dla nabędniejszej ludności, które obywatelie nabywać mogą w Magistracie i tem samem zapobieganie się nieracjonalnemu zebractwu. Poza tem umorzono drobniejsze podatki. Rada Miejska zaopiniowała remont, poczyniony w Ochroń cel tam znajdujących się klasach szkolnych.

W sprawie Rybnickiej Straży Pożarnej ustalono, że wszyscy obywatele w granicach swego wieku zobowiązani są do pomocy w walce z klęskami elementarnymi.

Studenci U. J. dziękują za przyjęcie na Śląsku

Katowice, 23 lutego.

Profesor prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim p. Langrod nadesłał pismo, w którym serdecznie dziękując za umożliwienie studenciom Uniwersytetu Jagiellońskiego zwiedzenia instytucji prawnych Województwa Śląskiego. Jak wiadomo, onegdaj grono słuchaczy U. J. urządziło wycieczkę na teren Województwa Śląskiego pod kierownictwem profesorów dr. Langroda i prof. dra Waltera. Wycieczka miała na celu zapoznanie się z odrębnymi instytucjami prawnymi, istniejącymi w Województwie Ślą-

skiem. M. in. studenci byli obecni na posiedzeniu Wydziału Powiatowego w świętochłowicach, odbywającego się pod przewodnictwem starosty Szalifskiego i przysłuchiwali się rozprawom spornoadministracyjnym, rozpatrywanym przez Wydział Powiatowy, jako sąd administracyjny. Poza tem byli obecni na kilku rozprawach i rozstrzygnięciach Wydziału Powiatowego. Wycieczka również zwiedziła granicę polsko-niemiecką w Zagiewnikach.

Studenci wykazali wielkie zainteresowanie urządzeniami prawnymi Wojew. Śląskiego.

Red. odpowiedzialny „Polonii” przed sądem za oszczerstwa pod adresem insp. Klapy

Katowice, 23 lutego.

„Polonia” w nrze 14 grudnia 1935 r. zamieściła artykuł p. t. „Nowy wyczyn wizytatora Klapy”, w którym anonimowy autor pisał, że p. Klapa, przeprowadzając wizytację w prywatnym przedszkolu zakładów Hohenlohego w Welnowcu, miał wobec urzędników postąpić nieaktownie, że nadużywał swej władzy i t. d.

P. inspektor Klapa poczuł się dotknięty temi zarzutami i sprawę oddał do Prokuratury przy Sądzie Okręgowym. W dniu wczorajszym, 22 b. m. miała odbyć się rozprawa; została jednak odroczona.

Na rozprawę stawili się bez obrońcy oskarżony redaktor odpowiedzialny „Polonii” p. Pułstelnik i z miejsca doprosił się o odroczenie rozprawy celem umożliwienia mu wezwania na rozprawę w charakterze świadków: siostry przełożonej, p. Kalinowskiej, urzędniczki Zakładów

Hohenlohego oraz p. dyrektora Kiszewskiego. Temu wniosкови sprzeciwił się prokurator, jednak w imieniu p. Klapy p. mec. Baj, poparł wniosek oskarżonego, podnosząc, że jakkolwiek stanowisko p. prokuratora jest słuszne, to jednak należy ulatwić oskarżonemu przeprowadzenie dowodu prawdy. „Polonia” dowiedzie, jak to na Śląsku urzędnik polski, reprezentujący władzę szkolną „nadużywa” tej władzy?

Opinia publiczna śledzi tę sprawę z dużym zainteresowaniem, gdyż jest to sprawa doniosłej wagi w związku z nadchodzącymi wpisami do szkół. Zarzuty bowiem stawiane władzom szkolnym na Śląsku, zastruży oparte na kłamstwie, oszczerstwie — szkoda sprawie polskiej, a „Polonia” niejednokrotnie utrudnia społeczeństwu polskiemu walkę o duszę dziecka polskiego, walkę o szkołę polską.

Najmłodniejsza gwiazda Ameryki Eleanor Powell!!!

Nauczyła się tańczyć, aby wyleczyć się z nieśmiałości.

„Nauczyłam się tańczyć, aby wyleczyć się z nieśmiałości” — powiada Eleanor Powell, nowa gwiazda MGM.

„Nie miałam zamiaru traktować tańca poważnie. Matka moja zapisała mnie do szkoły tańca porostu dlatego, że uważała tańiec za najlepszy sposób zabijania mego lęku przed ludźmi”.

„Teraz, gdy jestem w Hollywood, widzę, że matka moja miała słuszność”.

Metoda jej jest stosowana przez wszystkich reżyserów. Wszystkie młode aktorki muszą się uczyć tańca dla dwóch przyczyn. 1) Aby pozbyć się nieśmiałości i stramy. 2) Aby nabrać wdzięku w chodzeniu.

Znaną jest rzecza, że Europejki są znacznie wdzięczniejsze w chodzie. „ż Amerykanki. Na leży to przypisać temu, że prawie każda Europejka uczy się już w dzieciństwie swego tańca narodowego

Oto sława Eleanor Powell, gwiazdy filmu Melodia Wielkiego Miasta. Fenomenalna ta tan cerka zaczęła tańczyć, gdy miała 6 lat. Dopiero w roku 1929 poznała tańczki tańca, zwanego „czoczołka”. W rok później zdobywała tytuł najlepszej tańczki na świecie. Eleanor Powell użymy w filmie Melodia Wielkiego Miasta. W komedii tej obok wielkiej artystki występuje zespół gwiazd z Jackiem Benney i Una Merkel na czele. Czarnaś melodie piosenek skomponował sławny aktorzy przebojów, Nacio Herb Browa i Arthur Freed. (o).

Sprawcy świętokradstwa w Rydułtowach w rękach policji

Niemal rok temu, bo w nocy z 20—21 marca 1935 r. wmalali się nieznani sprawcy przez wyważenie drzwi do kościoła parafjalnego im. św. Jerzego w Rydułtowach, w pow. rybnickim, gdzie dokonali świętokradstwa. Złodzieje skradli kielich złoty i 2 srebrne oraz monetracje srebrna wraz z futerałem, łącznej wartości około 1500 zł. Wrażenie bezstraszne dochohlenia, które natrafiali na poważne trudności nie doprowadziły początkowo do ustalenia sprawców, natomiast ujawniono osobnika, któremu wmiamywacze oferowali sprzedaż skradzionych dewocjonalij.

Zmudne dochodzenia policyjne prowadzone

bez przerwy jednakże doprowadziły do ustalenia nazwisk świętokradców; są to Rufin Michalski z Rydułtów i Reinhold Siedziacek z Bluszcza. Odebrano im 8 kielichy bez podstawce oraz monetracje, którą odnalezione ukryte pod słomą w chlewie.

Obaj przestępcy zostali odstawieni do więzienia Sądu Grodzkiego w Rybniku w dniu 21 b. m. Wiadę o wykryciu sprawców właman do kościoła rydułtowskiego wywołało wśród katolickiego społeczeństwa Rydułtów wielką radość. Należy się uznanie policji, która sdołała po 13 miesiącach ujęć suchwałych włamywaczy.

(5) Konferencja nauczycieli w Hajdukach. W tych dniach odbyła się rejonowa konferencja naucz. okrędku w W. Hajdukach. W poszeżonych grupach radono dą sposobami realizacji nowych programów nauczowych w dostosowaniu do lokalnych warunków. Nadto grupa humanistów postanowiła podjąć do władz odpowiedzialne kroki, celem uzyskania dla przyszkół dzieci, o charakterze upominków dla swoich rówieśników w innych częściach naszej Ojczyzny zmilk analogicznej jakia Mia. Pocz i Tel, przysłało dla zbiorowej korespondencji między szkołami. Taka wymiana i korespon-

dencja ma wielkie znaczenie wychowawcze, zwłaszcza na polu zbliżenia różnych dzielnic Polski, tworząc — jak to właśnie określila jedna z uczestniczek — „sznur miłośck. łączący odległe kresy” (Hajduki — Dz.sna). Przeszyane drobne upominki mala nado wielkie znaczenie praktyczne, jako fizyczne środki pomocnicze w nau ce. Na konferencji ogólnie pod przew. p. Kier. Chłobowy omawiano problem ożywczenia wśród młodzieży szkolnej i pozaszkolnej. Wkroń co postanowiono wydać drukiem nakładem Komisji Międzyszkolnej monografię gniazy W. Hajduki w opracowaniu kier. szkoły p. Klugogo.

Z Rybnickiego

(R) Repertuar kina w Rybniku. Apollo: „Dziwowe z Budapesztu”. Helios: „Ewa”. Pafac: „Brygada śmiałych” i „Armia Ewy”.

(R) Niedzielny dyżur aptek i lekarzy w Rybniku. W niedzielę dyżur pełni Apteka Mariadańska; dyżurnym lekarzem jest p. dr. Bratek.

(R) III Tanie Targi Rybnickie. Realizując życzenia okółu kupców rybnickich, Szkoła Handlowa w Rybniku urządziła w czasie od 22 do 29 marca III Tanie Targi Rybnickie, które dotychczas cieszyły się wielkim powodzeniem i których znaczenie sięgało daleko poza Śląsk. Ogólne zainteresowanie, jakie wzbudziła wzorowa organizacja targów, każe wróżyć że tego roku znacznie szerzej rozwiną one swoją działalność. Szereg napowazniej szych firm zgłosiło już swoje nazwiska.

(R) Ulecie sprawców kradzieży. W sierpniu ub. roku wmalali się dwa osobnicy do fabryki skór „Lukus” w Brzeziu n. O., skąd skradł. skóry w wartości przeszło 200 zł. W tych dniach policja zdołała ustalić sprawców kradzieży, mieszkańców Brzezia Solichia i Rajmana. Nadio ustalono pięciu paserów, którym odebrano część skradzionej skóry.

Z Tarnogórskiego

(T) Pożar. Dnia 20 bm. wieczorem powstał pożar w fabryce motora motorowego Lindla w Nakle. Pożar powstał przypuszczalnie przez rozgrzanie się łożysk, przyczem spalił się motor oraz całe urządzenie, sufit i dach. Poza tem został częściowo uszkodzony przylegający do mylna dom tegoż samego właściciela. Szkoła wynosi około 9.000 zł. Młyn był ubezpieczony.

(T) Miłośnik cudzego drobia. W nocy na 20 bm. skradziono Ringowli 30. rzemu w Swierkłańcu z niezamkniętego chlewa 12 kur i 2 koczury. Sprawca jest dotąd nieznan.

Z Bielskiego

(B) Repertuar kin: Kino Miejskie Biela: „Za chwile szczęścia”. Kino Apollo Bielsko: „Księżniczka Turandot”. Kino Rialto: „Gabinet figur woskowych”.

(B) Śmierć dziecka. Dnia 18 bm. niemaka Smolarkowa zam. w Przeniaszynie pow. Biela, wychodząc z mieszkańka do stajni w celu wydojenia krowy, pozostawiła w mieszkańku bez opieki troje małych dzieci. Jedno z nich wpadło do miednicy w któ rej znajdowała się wrzawa woda. Kiedy matka powróciła zastała dziecko wlecone się w boles. czech, dziecko doobrywało a matka zamiast wezwać pomocy lekarskiej, poczła sama leczyć ofiarę wypadku. Dziecko po 5 godzinach zmarło.

(B) Skradł jellta wartości 1.000 zł. 22 bm. odstawiono do sądu grodzkiego w Bialej Józefa Austera rodem z Marjanpola, bez stałego miejsca zamieszkania pod zarzutem kradzieży jellta na szkodę E. Scharfa kupca z Bialej (ul. Seligera nr. 6) wartości okóło 1.000 zł. Część skradzionych jellt została już odebrana, zaś za resztą policja z Bialej prowadzi poszukiwania paserów. Auster nieupa stałego miejsca zamieszkania.

Z Cieszyńskiego

(C) Repertuar kin: Kino Miejskie: „Wilhelm Tell” i „Brygada Śmiałych”. Teatr Elektryczny: „Roczniane Oczy”.

(C) Nocny dyżur aptek w Cieszyne. pólni od dnia 23 do 29 bm. Apteka pod Aniołem ul. Legionów.

(C) Listonosz więski w Hermanicach. Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Katowicach podaje do wiadomości, że z dniem 1 marca br. zaprowadza służbę listonosza więskiego w gminie Hermanice, która wykonywać będzie pracownik urzędu pocztowo — telekomunikacyjnego Ustron co drugą dzień powzedni.

(C) Kontrola i legalizacja narzędzi mierzniczych. W powiecie cieszyńskim odbędzie się kontrola wag, odważników, pojemników, przyzwędów mierzniczych itp. i, jo, tych narzędzi, które maja cechę z 1935 i 1936 r. Zaś narzędzia mierznicze mające cechę z 1934 r. należy niezwłocznie zgłosić do Urzędu Miar i Wagi w Cieszyne, celem dokonania ponownej legalizacji. Stosownie narzędzi, mierzniczych nieodpowiadających prawu o miarach będzie karane grzywną do 1000 zł i aresztem do 6 tygodni, ocoeba tego orzec można konfiskatę danego narzędzia.

(C) Broń w niepowołanych rękach. Posterunek w Skoczowie przeprowadził onegdaj dorazną rewizję u podległych osob, którzy przechowywają w siebie broń palną nie mając ku temu zezwolenia. W wyniku tej rewizji odebrano pięciu osobom broń z nabojami i zrobiono doniesienie do Starostwa.

(C) Wzajemnie udalo się, ale dostali się do pańki. W ubiegły czwartek wmalali się złodzieje do spłarni rolnika Jana Stonawskiego w Pogorzcu i skradli większą ilość woiny. Nie zdążyli jednak ukryć krow, gdyż posterunek wykrył złodziei w osobach Władysława i Józefa Cybulskich z Bialej, i doprowadził do więzienia w Skoczowie.

szwedzki Gustaw, bawiący obecnie w tenis, z zamiłowaniem uprawia grę w tenis.

Do każdy z czytelników wzdzięć powinien o grypie.

Grypa jest chorobą zakaźną przenoszącą się wdychaniem powietrza lub przez bezpośredni kontakt z jednym człowiekiem na drugiego. Nowy choroby są następujące: Ból głowy, gorączka, ból w kończynach i ogólne wzdzięcie.

Chociaż przypadki grypy bywała często bardzo poważne, to jednak strach przed tą chorobą wielokrotnie można obserwować, nie uzasadniająco, o ile oczywiście znamy sposoby przeciwdziałania jej. Pierwsza pomoc jest skuteczniejsza. Odnosi się to zwłaszcza do grypy. Przy pierwszych oznakach choroby należy odrazu położyć się do łóżka, brać co najmniej czas na tabletkę ASPIRINY i posłać do lekarza. Przestrzegając tej zasady prowadzi do błędnego przeciwydziałania zakażenia grypowego. Nie wstawać za wcześnie (o) jęszczo jedno: nie wstawać za wcześnie (o)

Z Chorzowa

Z walnego zebrania grupy Bytomskiej Związku Sl. w Chorzowie.

Ostatnio odbyła grupa Bytomskiej Związku Sl. w Chorzowie swe walne zebranie, któremu przewodniczył prezes pow. p. Murek. Skład nowego zarządu weszli prezes — Marian Leon, wiceprezesi: — sędzia Grzegorz F. i Piotr Krenzler, sekretarz Piotr Szolika, skarbnik Szczołan Onieka, skarbnik Adolf Wrat; lawnicy: Marzec, Pańczyk i R. R. zaś rewizory: Prochota, Nowakowski i Siedzi. Stan członków w ostatnim roku sprawozdaliśmy wyniosł 230, zaś obecnie 270.

Walne zebranie

Związku Urzędników Kolejowych kofa Chorzowa odbyło się pod przewodnictwem p. Wyżacza. Po sprawozdaniu z działalności związku za rok ubiegły, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli następujący członkowie: prezw. — Ryba st, sekre z — Wróbel Maksymilian — skarbnik — F. Marcei.

Z życia Tow. Młodych Polek.

W środe, 20 bm. odbyło się walne zebranie Tow. Młodych Polek w Chorzowie — Nowych Hajdukach. Po sprawozdaniu z rocznej działalności odbyły się wybory. Do zarządu wypanie: Maria Wawrówna — prezw., Cecyl Swadźbianka — II przew., Jadwiga Haldużna — sekretarka, Hildegarda Krzyżkówna — sekr., Róża Pełkówna — skarbniczka. Wiceprezami: Kolochówna, Jarczykówna i Somarówna rew. kasy: Swadźbianka E. i Zientówna. Po omówieniu spraw wewnętrzno-organizacyjnych odbyła się wspólna herbata, po której z zabawa tańczona.

Z życia Związku Urzędników.

Ostatnio odbyło się w Hotelu Dworcowym Chorzowie walne zebranie — Związku Urzędników Państw. Samorządowych i Komunalnych. Prezesem związku pozostał nadal p. K. Moczowski. Po zebraniu odbył się wiek towarzyski, połączonej z kolacją wyprzeż zarząd i obecni. Uroczystość tę zczyli swa obecnością p. Marszałek i Prezent miasta Chorzowa Karol Grzesik.

Z Świętochłowickiego

Nowy zarząd grupy Związku Powstańców śląskich w Świętochłowicach.

Ostatnio odbyło się walne zebranie grupy Powst. Śl. kol. im. Wol, dr. Graczyńskiego w Świętochłowicach pod przewodnictwem p. Michała Paźkowskiego. Po obszernym sprawozdaniu odbył się wybór nowego zarządu. W skład którego weszli pp. Izidor Olszowski, prezes, Mrozek Józef i Janiec Alfons wiceprez. Rybnickich Franciszek sekretarz, Roman Wenczyński zast. sekr., Oliński Bronisław skarbnik, wicew. pp.: Mesyasz B, Spółek B, Janiec R, wicew. rewizyjna pp.: Migocz Jan, Pyka Leona, i Kłuski Ryszard.

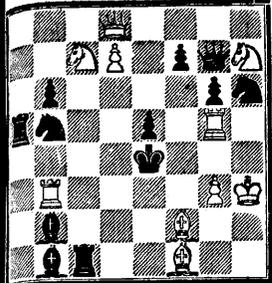

szachowy

pod redakcją E. A.

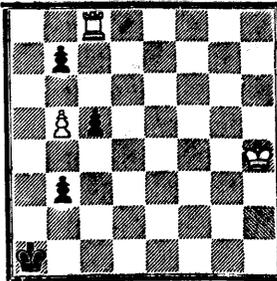
Nr. 4.

73. Mgr. E. Arlamowski (Lubliniec)
poda w tygodniowym konkursie „Folior Illustration-Verlag” — Berlin 1935 r.
Kiel: Hg7, Wa5, el, Gb1, b2, S65, h5 p: b5, e5, f7, g5 (12)

Kb3, Hd8, Wb5, g5, Sc7, b7, Gf1, f2 p: d7, g5 (10).
Mat w 2 posunięciach.

74. N. Grigorjew (Rosja)
„Schaohmainsj Zisch — Leningrad” XII 7.
Czarne: Ka1 p: b7, b7, c5 (4)

Białe: Kb5, Wc8, p: b5 (3).
Białe szacynają i remisują.

Partia Nr. 5.

Białe: S. Fiohr (Czechosłowacja)
Czarne: R. Fina (U. S. A.)
grana w międzynarodowym turnieju w Hastings ub. r.
Gambit hetmański.
1. d5-d4 e7-e6
2. c2-c4 g5-g6
3. Sb1-c3 d7-d5

4. Gc1-g5 f8-d7
5. e2-e3 Gf8-e7
6. Sg2-f3 G-d
7. Hd1-c2 Ułubione posunięcie
- Fiohra, które uniemożliwia 7...c5
8. .... e7-e6
9. Wa1-d1 w8-e8
10. Gf1-e2 f8-d7
11. Gg2-e7 Hd8-e7
12. d2-d3 Sd5-c6
13. Hc2-c3 e8-c5
14. d4-d5 e6-d5
15. Wd1-e2 b7-b5
16. Wc2-c3 Sg5 i szacynają i remisują.
17. Wf1-d1 Wc8-b8 Strata tempa dla obrony „f7”
18. Wf2-b4 c5-b4
19. Sd3-b4 d7-f8
20. Sg3-g5 Hf7-c7
21. Sg5-e1 Hc7-c6
22. Wd1-f3 Gb8-g8
23. Wd1-d1 Wg8-c8
24. Sd6-d8 Hc6-c7
25. Wd4-g4 Hc7-xd8
26. Wc6-g6 Hd8-d7
27. Kf1-f2 Sg6-xd4
28. Wg3-f4 g7-g6
29. Gc1-xf7 Kd5-xf7
30. Wg4-f4 Kf7-g8

81. Hc3-b3 Hd1-d7 Białe poddają się!
Bardzo interesująca i zaciekła walka o pierwszą drogę w Hastings pomiędzy szachowymi mistrzami z Rosji i Anglii.

Wiadomości ze świata szachowego.
MONTREAL. Mistrzostwo Kanady zdobył po raz drugi M. Fox.
HELSINKI. Wyniki międzynarodowego turnieju: I. P. Erdman (Polska) 7 i pół (3), II. Keres (Węgry) 6 i pół, III. Stahlberg (Szwecja) 5 i pół, IV. Krogina (Finlandia) 4 i pół, następnie Ida Bööke (Finlandia) i Karlin (Szwecja) 4 i pół, Kasanen 2 i pół, Gant 1 i pół, Gaudin 1 i pół.
HAMBURG. Mezz Schuster — Schönmann zakończył się wynikiem remisowym 2 i pół : 2 i pół.
LENINGRAD. Mezz Alatorow — Lilienthal + 4 — 4 — 4.
MOSKWA. Turniej o mistrzostwo miasta toczył się w 2 grupach. W pierwszej zwyciężył Blumfeldt 8 i pół w drugiej Kotow 10 i pół.
PARYZ. Turniej o mistrzostwo miasta dał następujący wynik: I. Rosenthal 13 i pół p., II. III. Mononen i Walter po 13 p., IV. Sznokhorowski 12 i pół, V. VI. Rabinowicz i Touren 11 i pół, następnie Halberstadt, Romi i Suchowski po 10, Molnar 8 i pół, Bary, Reya Anglessa, Hanton, Fanque, Gugotte i Vernay.

Za drobną dopłatą
znakomicie przyspieszymy czas przewozu naszych listów, wysyłając je pocztą lotniczą. Informacje we wszystkich urzędach pocztowych.

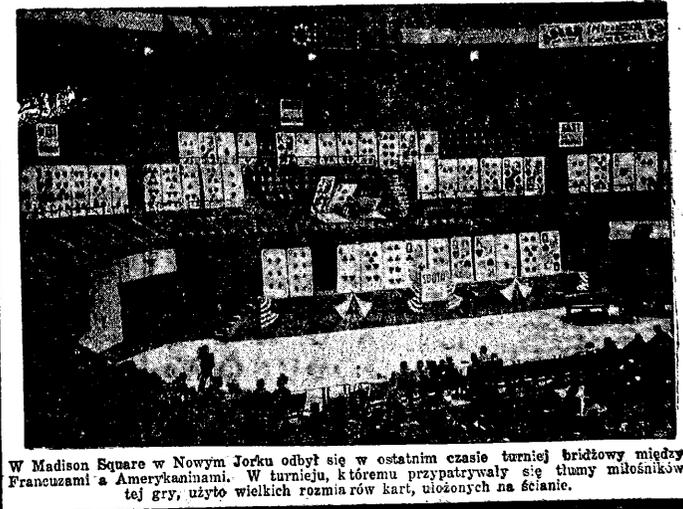
NOWA DROGA

Nikt nie powinien być pozbawiony możności nabycia jednego ze znakomitych radioodbiorników AMBADOR, SPECIAL, lub UNIPHON (na prad zmienny i stały) Spółniemy Wasze marzenia, dotychczas nieosiągalne. Aby ułatwić wszystkim nabycie odbiorników najwyższej klasy TELEFUNKEN weszliśmy na nową drogę sprzedaży kredytowej, wprowadzając system długoterminowych spłat, począwszy od 20 — zł miesięcznie licząc aparaty ograniczona. Korzystajcie z okazji, która szybko minie. Do nabycia w większych firmach radiowych. Nasze hasło: TELEFUNKEN W KAZDYM KULTURALNYM DOMU.

Spłaty miesięczne od 20.- zł.

RADIO TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, DRECYZJI I FORMY

W Madison Square w Nowym Jorku odbył się w ostatnim czasie turniej brydżowy między Francuzami a Amerykanami. W turnieju, któremu przysparzały się tłumy miłośników tej gry, użyto wielkich rozmiarów kart, ułożonych na ścianie.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór
Przetarg nieograniczony
Wykonanie robót kanalizacyjnych 1000 mb. kanału o średnicy 250—300 mm.
Podkladki przetargowe są do nabycia w Miejskim Urzędzie Budowlanym, Ratusz pokój Nr. 7 w godzinach od 9-tej do 12-tej za uiszczeniem opłaty administracyjnej w wysokości 5,— zł za egzemplarz.
Termin składania ofert: 2 III 1936.

ZADAJCIE CHODNIKÓW „FALALEUM” 50 Gr. ZA 1 m

Zwycięstwo lewicy w wyborach do parlamentu hispańskiego stało się powodem burzliwych demonstracji ulicznych w miastach Hiszpanji. Powyższe zdjęcie przedstawia nam fragment walki policji z demonstrantami.

Obwieszczenie o licytacji
Ogłaszam, że w środę, dnia 28 lutego 1936 r. o godz. 10-tej sprzedam w Katowicach przy ul. Szopena nr. 9 następujące ruchomości:
1 butel, 1 kredens, 1 stół owalny, 6 krzesel i 1 dywan 4 x 5 m.
Ruchomości powyższe oznaczone na sumę 800 zł oglądać można 1/4 godziny przed rozpoczęciem licytacji na miejscu sprzedaży.
KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach rewiru IV.

sklep
wielki cę 8x4,5 m, ul. Dyrekcyjna od 1 kwietnia rb. ewil. wcześniej do wy. nalejcia. Pisemne of. pod „WK 43” należy kierować do Tow. Reklamny Międzynarod. Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 11.

Obwieszczenie o licytacji
Ogłaszam, że w poniedziałek, dnia 24 lutego 1936 r. o godz. 10-tej sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Piłsudskiego 21 następujące ruchomości:
4 beczki, to jest 1000 kg Uskuu manganowego (Braunstein), 1 urządzenie elektryczne, 1 urządzenie biurowe, 1 maszyna do pisania, 1 maszyna do robienia farb, 1 kasa rejestrująca, 2 samochody (1 osobowy i 1 ciężarowy) marki Opel, 13 beczek różnych farb, 1 maszyna do pułchowania, 4 butelki oraz wiele innych rzeczy i towarów.
oznaczone na łączną sumę zł 20.300. Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży 1/4 godz. przed rozpoczęciem licytacji.
KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach, rewiru V.

„SŁAZACZKA”
K. Mącznyńskiej WISŁA
Telefon Nr. 66.
Otwarty przez cały rok.
Budynek położony jest przy szkolnych terenach narcziarskich
Wszystkie pokoje słoneczne z balkonami i łóżkami.
Ceny przystępne.

Obwieszczenie o licytacji
Ogłaszam, że w wtorek, dnia 25 lutego 1936 r. o godz. 10 sprzedam publicznie w Paszyszule przy ul. Rynek 11 następujące ruchomości:
50 kg Jaku „Blaak”, 1 balon pokostu 50 kg, 3 beczki farby około 400 kg, 1 puszka oleju Gorgony, 1 beczka oleju maszynowego 145 kg, 20 puszek lakieru, 1 budka pokostu sztywnego, około 300 kg Fialnej farby, 4 butelki wody kolońskiej, 8 butelek wody kolońskiej i 30 butelek wody „Majoli”
oznaczone na łączną sumę zł 70,00. Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży 1/4 godz. przed rozpoczęciem licytacji.
KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Paszyszule (Łoska)

DRUKARNIA ŚLĄSKA

Wykonuje: wszelkiego rodzaju druki, jak bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne, klepsydry, programy, alify, prospekty handlowe, formularze, broszurki, książki, czasopisma, pocztówki, listy, itp. szybko, solidnie, po cenach umiarkowanych.
Tel. 308-78
KATOWICE, UL. BATOREGO 2

Restauracja Zamkowa
katowice
ul. Marszałka Piłsudskiego 6, tel. 303-49
Poleca swoją wybitną kuchnię, znanie zdobroci porcje śniadankowe o każdej porze.
Dobrze pielęgnowane piwa Okocimskie, i yskie i Żywiclike za 1/2 litra 55 gr
Obsługa szybka i rzetelna
GOSPODARZ.

Obwieszczenie o licytacji

Komornik Sądu Grodzkiego w Skoczowie Jan Jaskowski, mający kancelię w Sądzie Grodzkim w Skoczowie...

Wzrost 404 km. kat. Wista Jagna Bajkosa w Wistie Nr. 481 wiana, składająca się z budynku drewnianego z zabudowaniami gospodarskimi...

Zaburzenia na ulicach miast hiszpańskich nie wróżą niczego dobrego. Powszechnie panuje przekonanie, że Hiszpanja znajduje się w przedniu rewolucji komunistycznej...

Poważne Przedsiębiorstwo na Górnym Śląsku poszukuje do odwiedzenia klientów, za wynagrodzeniem stałym i prowizją kilka Pań...

Nałowanie blach, oraz wszelkich artykułów żelaznych. Wykonanie solidne. Ceny przystępne.

Wydobycie 10 nieruchomości w gminie Ustron, składającej się z budynku, budynków gospodarskich, parceli gr. o powierzchni 342 m. 2...

«BORYS GODUNOW» Przystępując do przetargu winni złożyć rekonesans wyżej wyszczególnione...

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Skoczowie, Jan Jaskowski

Zaburzenia na ulicach miast hiszpańskich nie wróżą niczego dobrego. Powszechnie panuje przekonanie, że Hiszpanja znajduje się w przedniu rewolucji komunistycznej...

Poważne Przedsiębiorstwo na Górnym Śląsku

poszukuje do odwiedzenia klientów, za wynagrodzeniem stałym i prowizją kilka Pań mających ponad lat 25, z praktyką w gospodarstwie domowym...

Nałowanie

blach, oraz wszelkich artykułów żelaznych. Wykonanie solidne. Ceny przystępne.

Wydobycie 10 nieruchomości w gminie Ustron, składającej się z budynku, budynków gospodarskich...

Wydobycie 10 nieruchomości

w gminie Ustron, składającej się z budynku, budynków gospodarskich, parceli gr. o powierzchni 342 m. 2...

Wydobycie 10 nieruchomości w gminie Ustron, składającej się z budynku, budynków gospodarskich...

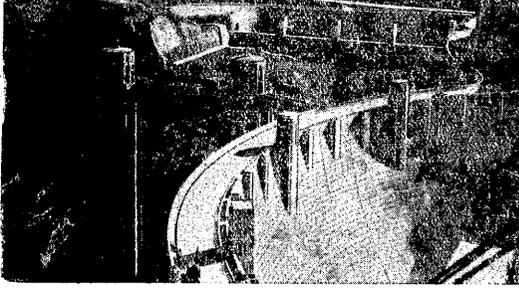
«BORYS GODUNOW»

FRAGMENT SLUCHOWISKOWY A. PUSZKINA PRZEZ RADIO Z WILNA

WIEDZIELA, 23, II, GODZ. 19.00

Wydobycie 10 nieruchomości

Wydobycie 10 nieruchomości w gminie Ustron, składającej się z budynku, budynków gospodarskich...

KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach rewiru VIII.

WOLNE POSADY

Poszukujemy dobrze zarobkowego w branży spożywczej zastępcy z kaucją gotówkową na utrzymanie składu na cały Górny Śląsk...

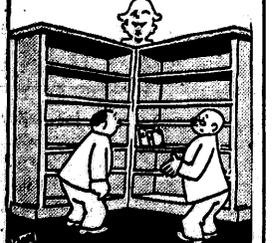
POSAD PUSZKURKA

Paniątka z francuskim językiem do starszej pani lub 2 dzieci poszukuje posady. L. Tuszyńska, Sosnowiec, Długa 10, m. 21.

KUPNA

Kupie okazynie srebrna zastawę stolową, mało używana, Oferty z podaniem ceny do P. Z. pod „Srebro”.

Nie pożyczaj — dobry zwyczaj

Niestety, mógłbym panu pożyczyć chyba tylko książkę telefoniczną, na lub książkę adresową, resztę z mego kolekcjonerskiego rozporządziłem już całkiem.

Parcele budowlane ok. 1000 m. kw. w Katowicach w pobliżu parku Kościuszki...

SPRZEDAŻE Piano-Leuschner sprzedaje na raty, pod fachową gwarancją. 1.rajowe i zagraniczne, nowe i używane pianina fortepiany...

Maszyny do szycia „Singer” i inne specjalnie mierzakami, dziurkarki, pilówki...

Maszyny do szycia „Singer” i inne specjalnie mierzakami, dziurkarki, pilówki, okrętki polca okazynje „Scondhandmaschine”...

Nie przepłacajcie

towarów różnym agentom, prowizję zaoszczędzisz dla siebie, jeśli wsiąpniesz, przekonasz się, że natanca kupisz za gotówkę, na raty: radionopary, maszyny do szycia, pianina, nowo używane, rowery. Kupujemy, zamieniamy używane maszyny do szycia pisania, Chrześcijańska firma „Śląsk Dom Maszyn”, Katowice, Kościuszki 3.

Moblie Poznafiakie słynne ze swe nieograniczonej trwałości eksportują się na cały świat...

Moblie Poznafiakie słynne ze swe nieograniczonej trwałości eksportują się na cały świat, bo nie są droższe od tandentnych. Sypanie, ładunek, kuchnie, pokoje mieszkalne kombinowane, tapczany, leżanki od zł. 30, po leca po cenach najniższych fabrycznych: „Poznafiak Dom Mobil” Katowice, Piusdskiego 15, sklep ironiczny.

Planina i fortepiany

Światowej sławy marki „ARNOLD FIBIGER” — KALISZ (d. stawa Polskiego Radia i Konserwatorjów w Muzycznych), stale wyróżniane na wspaniałych wystawach...

Planina i Forteopiany od zł. 1.000. — Proszę zatażać oferty B. Sommerfeld Fabryka pianin Katowice, ul. Kościuszki 16.

Planina od zł. 550 sprzedaje okazynje Fabryka Pianin B. Sommerfeld, Katowice, ul. Kościuszki 16.

Zagraniczne specjalne dzieła — podreczniki — czasopiisma fachowe i źródła z każdej dziedziny techniki i nanki dostarcza szybko Księgarnia T. Mikulski, Katowice, ul. Marcjanka 2. Telefon 342-42, Oferty na życzenie.

MIESZKANIA

Comfortowe 6 pokojowe mieszkanie w Chorzowie I. (Centrum) od zaraz do wynajęcia. Informacje tel. 315-65.

Dwa pokoje z kuchnią, ewentualnie z łazienką w Katowicach poszukuje wprost od gospodarza. (Może zwrócić ewent. koszt eksmisyjne). Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „1234”.

Poszukuje pokoju z kuchnią w Chorzowie, Katowicach Hajdukach wzdłuż doliny okolicy. Zgł. do Adm. P. Z. pod „K. Z.”

Poszukuje mieszkanca: pokój z kuchnią w Świętochłowicach względnie w Panewniku Zgłoszenia do P. Z. pod „G. S.”

Pokój z kuchnią w Zawodziu, zamieniam na 2 pokoje z kuchnią w Katowicach. Założu lu. w Bogucicach. Oferty do Adm. P. Z. pod „Tom”.

Wielki pokój z kuchnią w nowym domu do wynajęcia Załęże, Marcina 3.

HOŻNE

Biuro matrymonialne podaje Tobie rękę do bogactw i, szczęśliwego małżeństwa. Wstap z zaufaniem i z togracją do naszego biura w Katowicach ul. Szopena 16, telefon 348-73, a wskażę Tobie dobrą partię, dyskretnie cją zapewniona. Przy korespondencji załączyc znacki na odpowiedź.

Willa. Pensjonat komfortowo urządzony do wynajęcia. Zapytana kiero wać do A. Januza, Ustron

Koszule dopasowaną uszyje Ci Wytwórnia Bielizny „Tatara” Katowice, ul. Piusdskiego 28.

Unieważniam podstępnie zabraną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Chorzów na nazwisko Tkocz Jan.

LOKALE

Res.auracja z salą i ogrodem w mielkocwoi, przemyśl, z powodu choroby, za chwałę podam państwu dno moje wrazenia...

Advertisement for 'Polse Zachodniej' featuring a crane and text: 'Ogłaszaj się w Polse Zachodniej! Kupujcie wyroby krajowe!'.

Obwieszczenie o licytacji Ogłaszam, że w czwartek, dnia 23 tego 1936 r. sprzedam publicznie w wach następujące nieruchomości: o godzinie 11-tej przy ul. Teatralnej VIII, Km. 141,36.

Obwieszczenie o licytacji Ogłaszam, że w czwartek, dnia 23 tego 1936 r. sprzedam publicznie w wach następujące nieruchomości: o godzinie 11-tej przy ul. Teatralnej VIII, Km. 141,36.

Obwieszczenie o licytacji Ogłaszam, że w czwartek, dnia 23 tego 1936 r. sprzedam publicznie w wach następujące nieruchomości: o godzinie 11-tej przy ul. Teatralnej VIII, Km. 141,36.

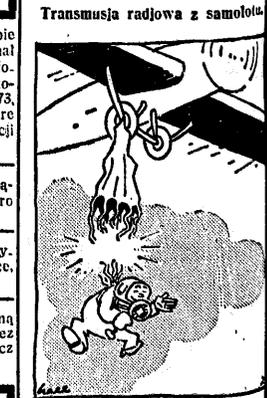
KOMORNIK SĄDU GRODZKIEGO w Katowicach rewiru VIII.

Danig — Restauracja — Wyszybisko Katowice z kompletnym urządzeniem do wydzierżawienia. Pełna koncesja jest Zgłoszenia pod „H. do Polski Zach. Bielsko.

WOJSKOWE

czapki przepisowe naitalniej Kapitan. Katowice, ul. Kościuszki 3. Przybrow wojskowe, szable itp.

Transmujia radiowa z samolotu

— A teraz, szanowni słuchaczkaz, że spadochroniem w oclhoboz, za chwałę podam państwu dno moje wrazenia...

Vertical text on the right edge of the page, including 'Rok X', 'Należyto', 'Redaktor n', 'Kat. Telefon', 'WARSZA', 'patrol w pol', 'angielskie w', 'wać doniesio', 'froncie północ', 'Najński stan', 'te jakoby na', 'czec się odda', 'czca, że ras', 'nowe pozycje', 'diod od Anta', 'armji są zaka', 'polski zbrojni', 'godobno około', 'uzniesione no', 'Na froncie', 'marszałka', 'wagi. Zródla', 'Addis-Abeyi', 'polskie cofne', 'brunku polne', 'ro trudności', 'pność, jak w', 'piano z teg', 'poblizu Ne', 'angielskiej', 'zalam wlosi', 'menna. Abis', 'patrol wlosi', 'mionych. Zr', 'za rasa Dest', 'Dziś wysł', 'all 5000 żołn', 'zlamali prze', 'w wloskich', 'domościci ze', 'bardzo ożne', 'prowady Mas', 'Webbi-Gestro i', 'Zygner d', 'szczu samolo', 'kości 300 me', 'kretwali siln', 'niali jednak', 'o swoje', 'pazy bombard', 'żona z 700 w', 'abysjczyści', 'nieobczajny', 'zryw spiryt', 'tanie damy z', 'padzono nie', 'nion wydal s', 'szeszca spec', 'Polcija wlo', 'obyalwy sie', 'wzwszy', 'Dani, zabo', 'zalo sie, ze p', 'cznych odno', 'zme. Szanta', 'zono niektory', 'wytludzić jak